

Mlašč tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 - Verlagspostamt Klagenfurt

Izhaja v Celovcu - Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XIV./STEVILKA 43

CELOVEC, DNE 22. OKTOBRA 1964

CENA 2.— ŠILINGA

Kako smo narodni

Kulturna študija za vse dobromisleče

„Volk und Knecht und Überwinder, sie gestehn zu jeder Zeit: Höchstes Glück der Erdenkinder sei nur die Persönlichkeit.“ (Goethe)

Listamo po revijah in glasilih, prisluškujemo govorom in referatom in ne najdemo odgovora na vprašanje, ki ga mora svojim bralcem spet in spet zastaviti tudi njihovo narodno glasilo: kaj je narod in kdaj smo narodni? Dolžni smo torej te vrstice, da ne zapademo pretečemu materializmu in nihilizmu, ki upropašča sodobna ljudstva.

Kaj je narod

Odgovarjamo s krščanskimi družboslovci: narod je naravna družina, enako važna kot sta rodna ali človečanska družina. V davniini se je narod narodil iz rodnih družin, sosesčin in plemenskih skupnosti in je nova družina s svojo zgodovino in usodo, svojo rastjo in razvojem. Narodno prispadnost poedincev najbolj očituje njihov jezik, ki je korenika socialnega in kulturnega življenja. V svojem najglobljem pomenu je narod božja zamisel in ima svojo, po je narod božja zamisel in ima svojo, po Stvarniku določeno nalogo in poslanstvo v veliki družini človečanstva. Rodna družina poedincu zibelka socialnih vrednot ljubezni, zvestobe, žrtve, pokorščine. Narodna družina pa mu je zlata zibelka kulturnih vrednot, ob katerih zori v svojo polnost in osebnost. In ta mu je življenjski cilj.

Kultura je soustvarjanje s Stvarnikom

V vse vidno in nevidno stvarstvo je položena božja zamisel in v vsakega človeka je položena neutešljiva želja, da soustvarjačo sledi tej božji zamisli.

Agrikultura

Agrikultura stremi v svojem širšem smislu za materialnimi vrednotami. Človek-gospodar si v številnih gospodarskih panogah pridobiva tisoče gmotnih dobrin za svoj življenje. Z njimi bogati gmotno, materialno raven svojo in tudi svojega naroda. Čim boljši je kot gospodar, tem dejavnejša čim njegova narodna ljubezen. Lenuhi in gospodarski nevedneži so tudi narodni škodljivci.

Fizkultura

Tako imenujejo sodobno kulturo telesa. Tudi ta je važna za narodni napredek. S kotičnim zanimanjem smo sledili olimpijskim igram v Tokiju in s kolikimi častmi sprejemajo narodi v teh dneh svoje tekmovalce. Šport katere koli vrste zahteva samoobvladaje in vežbo in je danes, v času stroja in avta, osnova tudi narodnega telesnega zdravja.

Srčna kultura

sledi platoničnim vrednotam lepote in dobrote. Po njej se plemenitijo značaji in zori velike osebnosti. Narodi ju iščejo v besedi, vezani in nevezani, v sliki in glasbi, v igri in peslu. V svojem zadnjem bistvu je resnična umetnost odsvit božje lepote in harmonije. Sodobnim umetnikom pa se godi kot antičnemu junaku Anteju, ki je slab in hiral, čim ni bil povezan z materjo zemljo. Čim bolj se oddaljujejo od vekoviti osnov umetnosti, tem bolj se njihova umetnost prevrača v nesmisel in praznino besede, v disharmonijo barv, oblik ali glasov. Pravi umetniki pa so skozi tisočletja dika in ponos svojih narodov in vsega človeštva.

Umska kultura

je področje znanosti, tega neutešenega človekovega iskanja resnice in skrivnosti v velikem in majem stvarstvu, v početkih in ciljnih poedinega in občestvenega življenja. V šolah in brezštevilnih ustanovah, v pisani in govornji besedi se poedinec uri in izobražuje, v znanosti si osvaja zase, za svoj narod in za vse človeštvo vesolje ne-

Bodoča sovjetska politika

Zakaj so odstavili Hruščeva? — Sprejem ruskih kozmonavtov v Moskvi

Na podlagi najnovejših poročil, ki so jih izdelali sovjetski časopisi, so prišle na dan nove podrobnosti o padcu Hruščeva.

Obtožba, ki so jo prebrali na seji centralnega komiteja in ki je privedla do odstranitve Hruščeva, se glasi: „Obnašal se je kot bivši carji, samovoljno, ni trpel ugovora, bil je brez uvidevanja.“

Šele sedaj je jasno, da so osredotočeni glavni očitki na dve točki:

1. Hruščev ni bil zmožen privedi gospodarstvo Sovjetske zveze na višjo raven. Večji del njegovih ukrepov na tem področju se je izjalovilo. Namesto tega je gojil birokratizem in skušal svoje napake prikriti s splošno priljubljenimi nastopi in z velikimi in bahaškimi govori.

2. Hruščev ni bil zmožen kitajski spor in iz tega izvirajoče posledice za celotno svetovno komunistično gibanje, zadovoljivo rešiti. Dosegel je celo nasprotno, dal je Kitajcem mnogo povoda za napad in obrekovanje Sovjetske zveze, da bi si na ta način pridobil simpatije svetovnega komunističnega tabora. Sicer je Sovjetska zveza še zmerom vodilna sila svetovnega komunističnega tabora, toda njen ugled je pri tem očitno padel.

Novi sovjetski voditelji in ljudstvo so v ponedeljek sprejeli na letališču v Moskvi tri ruske kozmonavte: Komarova, Feoktiso-

va in Jegorova. Hruščev, ki je odredil vesoljski polet teh treh in ki je z njimi med poletom v vesolju tudi govoril in jim obljubil sijajen sprejem v Moskvi, ni bil navzoč. Kakor poročajo iz Moskve, se ta sprejem ni mogel primerjati s svečanimi praznovanji, ki jih je Hruščev prirejal prejšnjim kozmonavtom (vesoljskim letalcem). Po moskovskih ulicah je vladala neka moreča zadržanost.

Na Rdečem trgu je potem bila uradna slavnost. Navzoči so pričakovali, da bo prvi tajnik partije Leonid Brežnjev v svojem govoru omenil razloge, ki so vodili do padca Hruščeva. Toda glej, Hruščeva ni omenjal niti z eno besedo, kot da se ne bi nič zgodilo.

Kljub temu pa je bil govor Brežnjeva velikega pomena, kajti v tem je označil smernice bodoče sovjetske politike.

● Sovjetska vlada priznava mirno koekzistenco (ustvarjalno sožitje dveh držav z različnim družbenim redom).

● Sovjetska zveza se bo še nadalje vzemala za popolno razorožitev in bo v vsakem oziru podpirala OZN, kajti to gre le v prid miru.

● Partija bo stremela za dvig življenjske ravni sovjetskega ljudstva.

● Partija želi v svojih odnosih z vsemi drugimi socialističnimi deželami in vsemi

Deželnozborske volitve na Predarlškem

OeVP še zmerom obdržala absolutno večino. — FPOe pridobila 1 mandat

Na Predarlškem so bile v nedeljo deželnozborske volitve, pri katerih je Avstrijska ljudska stranka še nadalje obdržala absolutno večino. Sicer je izgubila eno poslansko mesto, vendar je njen položaj trden.

Rezultati glasovanja so bili: OeVP 20 (prej 21), SPOe 10 (10) in FPOe 6 (5).

Vse stranke so pridobile — nasproti zadnjim volitvam — na glasovih, ker je naraslo število volivcev od 130.103 na 142.919.

Volitev se je udeležilo 133.059 Predarčanov. Volilna udeležba je znašala 93,11 odstotka. Izidi: za OeVP je glasovalo 69.323 ali 53,46 odstotka volilcev (deželnozborske volitve 1959: 64.619 ali 54,7 odstotka; za SPOe je glasovalo 38.302 ali 29,54 odstotka volivcev (1959: 34.607 ali 29,3 odstotka); za FPOe je glasovalo 20.480 ali 15,79 od-

stotka volivcev (1959: 17.614 ali 14,9 odstotka).

Največ glasov je pridobila FPOe, SPOe je zaznamovala le majhen porast, medtem ko je OeVP izšla z lahko izgubo iz volilnega boja, pa čeprav je ravno ona zaznamovala največji prirastek glasov. Volilni uspeh FPOe gre na račun okraja Feldkirch.

Avstrijski zvezni kancler dr. Klaus je dejal o deželnozborskih volitvah na Predarlškem sledeče:

„Politično vodstvo Avstrijske ljudske stranke na Predarlškem je bilo znova potrjeno. Izguba enega poslanca gre na račun zapletene volilne aritmetike v Avstriji. Avstrijska ljudska stranka bo stremela za tem, da bo upoštevala želje Predarlške.

besnega prostora in mikrokozmos atomov in elektronov, udinja si naravne sile, bogati in lepša življenjske prilike.

Kultura duše

je njena vernost, ki daje svetu in življenju njegov zadnji in najgloblji pomen. V veri najdejo vsa kulturna stremjenja svojo dopolnitev. Vekovite vrednote vere kronajo življenje in hotenje poedincev, narodov in vsega človeštva.

Pestra raznolikost kulturnega ustvarjanja je bogohotena. Bogohotena pa je tudi lestvica kulturnih vrednot, vodeča od najnižjih do najvišjih. Kdor prevrača to lestvico vrednot, kulturo ponižuje, kdor lestvico zaničuje, zaničuje kulturo samo.

Kako smo torej narodni

V katerem koli poklicu si, če ga izpolnjuješ vestno in dobro, vršiš tudi narodno-zasluzno delo. Skrben oče in dobra mati sta stebra narodove celice — rodne družine. Učeca se mladina je resnično narodna tedaj, če vestno in uspešno izpolnjuje svoje

šolske dolžnosti in če se po danih prilikah z ljubeznijo pripravlja na bodoče izvenpoklicno narodno delo. Naši umetniki — pisatelji, pesniki, slikarji, glasbeniki — so tem ljubi in spoštujati. Čim višja je žrtev in čim vzvišenejša pojmujejo in vršijo svoje veliko kulturno poslanstvo. Javnim narodnim delavcem v prosveti in politiki je izročena gojitev, zaščita in obramba narodnih kulturnih prvin in pravic samobitnosti. Kdor koli torej množi ali štiti gmotne, srčne in umske, duševne in duhovne vrednote svoje in svojega ljudstva, svoj narod dejavno ljubi in spoštuje. Čim višja je žrtev in čim večji trud, tem zaslužnejša je narodna zvestoba.

Kaj nam je sedaj potrebno

Tudi našemu narodu grozita kulturni materializem in nihilizem, poniževanje in zanikanje kulturnih vrednot, da ga uničita. Zato nam je treba stvariteljskih genijev, moč in žena, fantov in deklet, ki bodo z neumornim kulturnim delom zoreli v lastno osebnost in tako postali vodniki in kažipotni lepe narodne bodočnosti.

PRICETEK POUKA NA SLOVENSКИH GOSPODINJSKIH ŠOLAH

Na gospodinjski šoli šolskih sester v St. Rupertu pri Velikovcu in St. Jakobu v Rožu se prične pouk kot običajno 4. novembra. Notranje gojenke se zberejo v obeh zavodih 3. novembra.

Nekaj mest je na obeh zavodih še nezasedenih. Tako se nudi prilika tudi še tistim, ki se doslej še niso mogli odločiti. Starši, ne zamudite lepe priložnosti, ki se vam nudi, da poskrbite za dobro gospodinjsko izobrazbo in krščansko vzgojo svojih hčera in to v zimskih mesecih, ko vam dekleta niso tako nujno potrebna doma. Spomladi, ko se bodo pričela zopet večja dela, vam bodo hčere s pridnim delom rade dokazale svojo hvaležnost.

Podrobnejša navodila in prospekte vam na željo pošljeta vodstvi šol.

Solske sestre

drugimi komunističnimi partijami, absolutno enakopravnost. Vsaka dežela, majhna ali velika, ima enako veljavo kot druge dežele.

● Treba je zopet doseči enotnost komunističnega tabora.

● Novo vodstvo nima namere povrniti se v stalinistične čase.

Ljudsko glasovanje: 833.389

Avstrijsko ljudstvo se je izreklo za izboljšanje radia in televizije.

Izidi glasovanja v posameznih zveznih deželah: Dunaj 246.225 podpisov; Nižja Avstrija 113.902 podpisov; Zgornja Avstrija 152.389 podpisov; Salzburška 41.342 podpisov; Tirolska 72.595 podpisov; Predarlška 43.056 podpisov; Štajerska 117.662 podpisov; Koroška 31.586 podpisov; Gradišćanska 14.632 podpisov.

To prvo glasovanje je pokazalo, da odklanja avstrijsko ljudstvo obliko proporca.

Atomski oblak nad ZDA

Ogromni radioaktivni oblak — ki meri po cenitvah ameriških strokovnjakov več sto kilometrov — je preplaval Pacifik in je dosegel Združene države Amerike. V ponedeljek je bil radioaktivni oblak še nad Japonsko. Po meritvah, ki so jih izvedli znanstveniki v ponedeljek zapadno od Tokia, so ugotovili radioaktivni prah. Vendar ta ne pomeni nobene nevarnosti za človeško zdravje.

Medtem pa je Peking vso zunanjo politiko oprl na svojo prvo jedrsko eksplozijo. V poslanici, naslovljeni na vlade vseh dežel sveta, je kitajski ministrski predsednik Ču En Lai zahteval sklicanje vrhunske konference o razorožitvi.

Sovjetsko letalo strmoglavilo pri Beogradu

Prebivalstvo glavnega mesta Jugoslavije je pretresla v ponedeljek vest o nesreči sovjetskega letala „Il-18“ s katerim je potovala delegacija sovjetske armade. V nesreči je izgubilo življenje 18 potnikov in članov posadke. Med njimi je bil tudi pomočnik obrambnega ministra maršal Birjušov.

Število radijskih in televizijskih aparatov pri nas

V Avstriji je bilo dne 1. oktobra 1964 547.300 prijavljenih televizijskih ter 2 milijona 124.900 sobnih in 112.250 dodatnih (avtomobilskih in transistorskih) radijskih sprejemnikov, kar pomeni, da pride na vsake 100 gospodinjstev po 91 radijskih aparatov in 23 televizorjev.

Politični teden

Po svetu . . .

HRUŠČEV ODSTAVLJEN

Kot bomba je delovala pretekli teden novice iz Moskve, da je odstopil sovjetski vodja partije in ministrski predsednik Hruščev. Novi vodja partije je Leonid Brežnjev, novi ministrski predsednik pa Aleksej Nikolajevič Kosigin.

Odstop Hruščeva je sledil po izredni seji, ki so se je udeležili najvažnejši člani komunistične partije Sovjetske zveze. Za svoj odstop je Hruščev navedel zdravstvene razloge.

Politični opazovalci v Moskvi so bili mnenja, da je Hruščev verjetno izgubil funkcijo prvega tajnika partije, ker je to mesto najvažnejše. Kot vzrok za tovrstno borbo za oblast v Kremlju navajajo spor s Kitajsko. Hruščev je namreč sklical za 15. december konferenco vseh komunističnih partij sveta, za katero se jih je dosedaj prijavilo le enajst, med njimi tudi Poljska in Italija, pa še ti s pridržkom.

Vladna sprememba v Kremlju pa še ne pomeni nujno odstop od politike Sovjetske zveze nasproti zahodnemu svetu, pa tudi ne nasproti Zvezni republiki Nemčiji.

Novi sovjetski ministrski predsednik Aleksej Nikolajevič Kosigin je prvič odličen gospodarstvenik in so ga ravno zaradi njegovih uspehov na tem področju poklicali v Moskvo. Drugič je 60-letni politik član leningrajske komunistične partije. Bil je ožji sodelavec pozneje umorjenega Zdanova, ki je bil v 2. svetovni vojni poveljnik Leningrada. V času čistke, ki jo je izvedel Stalin, so ga poklicali v centralni komite komunistične partije (CK), kmalu nato pa je dobil ministristvo za lahko industrijo. Po Stalinovi smrti je bil sprva izločen iz predsedstva partije, a je leta 1960 — v teku nove razporeditve — postal namestnik ministrskega predsednika in ravnatelj celotnega gospodarstva načrtovanja. Spremljal je Hruščeva pri vseh važnih pogajanjih in je bil ob njegovi 60-letnici nazvan „junak socialističnega dela“.

ČISTKA V MOSKVI

Dva dogodka sta minuli teden prevladovala v svetovni politiki. V Moskvi so bili po padcu Hruščeva odstranjeni tudi najožji svetovalci dosedanjega ministrskega predsednika. To pomeni, da je v Sovjetski zvezi v teku čistka največjega obsega.

Tako je po zanesljivih poročilih bil odstavljen ne samo glavni urednik vladnega lista „Izvestja“ in Hruščev zet Aleksej Adžubej, temveč tudi vsi glavni sodelavci Hruščeva.

Do sedaj so bili razrešeni: glavni urednik lista „Pravda“ Satjukov; dolgoletni sodelavec Hruščeva in tiskovni vodja sovjetskega radia Harlamov; privatni tajnik Hruščeva in strokovni izvedenec za ameriške zadeve Oleg Trojanovski; osebni svetovalac Hruščeva Vladimir Lebedjev in strokovni izvedenec Hruščeva za gospodarska vprašanja Aleksander Žujski.

Ta čistka je bila najavljena zapadnim novinarjem v Moskvi. Kako daleč je šla čistka v resnici, pa ni znano. Vsekakor so novi politiki Kremlja že sedaj poskrbeli, da so zasedli tiskovna poročevalska mesta njih zaupni moške. Medtem pa so izvedeli v Moskvi podrobnosti o borbi za oblast v Kremlju, čeprav te naravno niso bile potrjene. Kljub temu so padali na odločilni seji centralnega komiteja komunistične partije (domnevno že prej v prezidiju) težki očitki proti Hruščevu. Tako so grajali njegovo politiko nasproti Kitajski in še vrsta notranjepolitičnih razlogov je baje pri tem igrala važno vlogo.

MOCAN ODMEV PO SVETU

Washington. — Predsednik Združenih držav Amerike Johnson je takoj po spremembi v Sovjetski zvezi poklical k sebi svoje glavne svetovalce: zunanega ministra Deana Ruska, obrambnega ministra Mc Namara in pa ravnatelja ameriške tajne službe Mc Coneja.

Rim. — Italijanska komunistična partija svani v neki resoluciji naslednike Hruščeva, ne spreminjati politične linije, ki jo je začel bivši ministrski predsednik. Istočasno izjavljajo italijanski komunisti, da so proti povrnitvi stalinizma.

Peking. — Kitajsko časopisje je prineslo novico o padcu Hruščeva z ogromnimi naslovi, toda brez komentarja.

Pariz. — V glavnem mestu Francije podanjanja, da je prišla vest iz Moskve nenaodno in je vse presenetila.

V Londonu se sprašujejo, kako bo ta dogodek vplival na odnose med Zahodom in Vzhodom.

Bonn. — Predsednik socialno-demokratske stranke Willy Brandt je izjavil: „Vedel sem, da Hruščev ni bil naš prijatelj, toda bil je skrajno zainteresiran za mir.“

Rio de Janeiro. — Francoski državni predsednik de Gaulle je sprejel novico o padcu Hruščeva ravno v tem mestu, ko je bil na uradnem obisku v Braziliji, z besedami: „Sic transit gloria mundi“ (= vse na svetu je minljivo). Tako je komentiral de Gaulle spremembo v Kremlju. Dalje je še dejal francoski predsednik navzočim diplomatom: „Ubogi Hruščev je proč, zemlja pa se bo še dalje vrtela.“

ATOMSKA EKSPLOZIJA NA KITAJSKEM

Drugo, kar je razburilo svetovno politiko, je vest, da je Kitajsko izvedla svojo prvo jedrsko eksplozijo. To je javila Kitajsko vlada pretekli petek zjutraj. O tem, da bo rdeča Kitajsko izvedla svojo prvo atomsko eksplozijo, je govorila ona že pred tremi tedni. Podrobneje o tem je pisal naš časopis v številki 42. Poskus je Kitajcem popolnoma uspel. Tako ima sedaj tudi komunistična Kitajsko v rokah skrivnost produkcije jedrskega orožja.

Najprej je javil atomsko eksplozijo radio Peking. Po kitajski izjavi so jo izvedli v Zahodni Kitajski. V uradni izjavi je izrečena vsem sodelavcem, ki so pripomogli do uspe-

. . . in pri nas v Avstriji

PRORACUN 1965 DELA TEŽAVE

Že nekaj tednov sem so v teku podrobnejše priprave po ministrskih pisarnah in pogajanja med obema vladnima koalicijskima strankama (OeVP in SPOe) za sestavo proračuna za leto 1965.

Sedanji finančni minister dr. Schmitz se je na vse moči prizadeval ob pogajanjih s posameznimi ministri in zastopniki obeh vladnih strank, da ne bi bil proračun 1965 dosti višji od letošnjega. Vendar po dosedanjih njegovih obmislih sodeč se mu je to le deloma posrečilo, kajti sedaj predvideni osnutek, ki naj pride pred parlament v obravnavo, dosega že skoraj 66 milijard šillingov, medtem ko je višina sedanjega približno 60 milijard; „obdarjeni“ bomo torej zopet z njegovim poviškom — tokrat kar skoraj za deset odstotkov. (Če pa naj bi bile izpolnjene vse želje posameznih ministrstev, bi bilo treba kar 72 milijard!) Ako to bajno vsoto 66 milijard razdelimo na posameznega prebivalca Avstrije, dobimo kar čedno število skoraj 10.000 šillingov; toliko znašajo izdatki za vsakega državljanca. — Dohodki za leto 1965 pa so zaenkrat predvideni le v višini 63 milijard.

V omenjenih 66 milijardah pa še ni vključeno kritje za 9-odstotno povišanje pokojnin oziroma rent, katero je proračunano letno na 1,4 milijarde (za l. 1965 zaenkrat le 850 milijonov). Finančni minister predlaga, da bi te izdatke krili na ta način, da bi povišali prispevke za socialno zavarovanje delodajalcem in delojemalcem — vsakemu po pol odstotka; SPOe pa predlaga, naj bi jih krili iz povišanja nekaterih davkov, iz znižanja izdatkov za vojaštvo in iz črtanja predvidene valorizacije (uvečjavitve) nekaterih davka oproščenih zneskov.

Vendar pa ta postavka pokojnin in rent ni edina, ki še nima kritja. Tudi prometni minister zahteva za svoj resor dobrih 800 milijonov šillingov; kot kritje zanje navajajo socialisti, da računajo s približno toliko višjimi dohodki, kar je seveda zelo nezanesljivo. Nadalje zahtevajo zastopniki kmetov zvišanje dotacije za tako imenovani „zeleni načrt“ od 430 milijonov za l. 1964 na 650 milijonov za prihodnje leto; pravtako zahtevajo delno kritje iz državnega proračuna za izvedbo obveznega kmečkega socialnega zavarovanja ter zvišanje cene mleku 30 grošev, ki naj jih dobi proizvajalec (kmet).

Upajmo, da se bodo odgovorni činitelji pravočasno zedinili glede državnega proračuna in da ne bo prišlo do kake še hujše „razpoke“ med obema vladnima koalicijskima strankama. Še bolj pa bi narod razveselili, če bi se jim posrečilo proračun znižati namesto zvišati ali pa ga vsaj obdržati

ha, zahvala. Podrobnosti o moči jedrske eksplozije niso objavili.

Predsednik Johnson je imel takoj po razgovoru s svojimi najožjimi svetovalci izredno televizijsko oddajo na ljudstvo Združenih držav Amerike. V tej je povedal, da so ZDA zaznale kitajsko jedrsko eksplozijo, ki je bila izvedena v Zahodni Kitajski, ob 8. uri po srednjeevropskem času. Eksplozivna moč kitajske bombe je bila majhna, kar bi ustrezalo približno moči 20.000 ton navadnega razstreljiva.

PARLAMENTARNE VOLITVE V VELIKI BRITANiji

Na parlamentarnih volitvah, ki so bile minuli teden v Veliki Britaniji so zmagali, z majhno razliko le štirih sedežev, laburisti. Končno stanje je 317:313 za socialistično večino. Liberalci pa so dobili 9 sedežev.

Splošno mnenje po volitvah je, da socialistični oblasti ni usojeno dolgo življenje. Tako je izjavil sam glavni tajnik britanskih sindikatov Georg Woodcock: „Nič ne more to parlamentarno večino nazvati trdno, zato bodo potrebne nove volitve bržkone v teku enega leta.“

Zmaga laburistov v Veliki Britaniji je ugodno odjeknila v komunističnem svetu. Tako je poslal ministrski predsednik Vzhodne Nemčije Willi Stoph, voditelju laburistične stranke, Haroldu Wilsonu, prisrčne čestitke in mu želel „popoln uspeh“ pri ureditvi socializma.

Medtem pa so v Washingtonu vznemirjeni in razočarani nad zmago laburistov v Veliki Britaniji. V Združenih državah so namreč mnenja, da proti novi Britanski vladi nevarnost, da ne bi mogla podvzeti zaželenih odločitev v izredno važnih vprašanjih kot so: večstranska atomska sila NATO, odnosi Vzhod-Zahod, skupno evropsko tržišče in razorožitev.

na dosednji višini, kajti vsak davkoplačevalec in povprečni državljan sedaj že nekaj let sem kar nekako s strahom pričakuje, kakšna neprijetna presenečenja bodo prinesli jesenski tedni ob proračunskih pogajanjih in ob njegovi sestavi.

PRI EWG SE JE „ZATAKNILO“ . . .

Kot napovedano je pretekli teden zasedal v Bruslju ministrski svet Evropske gospodarske skupnosti (EWG). Ena važnih točk dnevnega reda je bila namenjena tudi ureditvi trgovinskega razmerja med Avstrijo in EGS (=EWG). Vendar pa so bila mnenja med posameznimi člani sveta tako različna, da je bilo končno sklenjeno, da mora ta svet predhodno dobiti na vpogled točne statistične podatke o trgovini med Avstrijo in EGS-državami.

V zvezi s tem je zvezni kancler dr. Klaus pretekli teden na zasedanju predstavnikov Ljudske stranke na Semmeringu ponovno točno opredelil avstrijsko stališče in poudaril, da Avstrija ne namerava pristopiti k EGS, temveč želi le ureditev gospodarsko-trgovinskih odnosov med njo in EGS na podlagi posebne tozadevne pogodbe.

KOROŠKA ZAPOSTAVLJENA PRI STANOVANJSKI GRADNJI

Nedavno je bilo izdano centralno poročilo o gradnji stanovanj v Avstriji v l. 1963. Zgrajenih je bilo 41.210 novih stanovanj — za 0,9 odst. več kot v letu 1962.

To dejstvo pa je veljavno le za prestolnico Dunaj; nekatere zvezne dežele, n. pr. Zgornjeavstrijsko, so ravno komaj dosegle število iz l. 1962, medtem ko je pri ostalih — med temi je tudi Koroška — opaziti nazadovanje, ki je v nekaterih predelih posebnost. Medtem ko je bilo l. 1962 na Koroškem zgrajenih 3.888 novih stanovanj, se je to število v l. 1963 znižalo na 3025, torej za 22 odst. Ta odstotek pa ni enak povsej Koroški: v Celovcu je n. pr. bilo število iz l. 1962 skoraj doseženo, v okraju Celovec-okolica pa je za 45,7 odst. nižje, najnižje pa je v šmohorskem okraju: za 62 odstotkov manj!

O tej nujnosti pospešitve gradnje stanovanj na Koroškem in zlasti v Celovcu je pretekli teden razpravljalo tudi mestno zastopstvo Ljudske stranke pod vodstvom mestnega načelnika stranke podžupana Novaka. O problemu je poročal mestni svetnik Flucher. Ob koncu je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva pospeševanje stanovanjske gradnje; združenja za gradnjo stanovanj in posamezni zasebniki naj bi dobili od mesta bolj cenene stavbne parcele.

SLOVENCi

doma in po svetu

Esperantski slovar

Pred nedavnim se je v Sorrentu v Italiji zaključil 35. esperantski kongres. Kdor se zanima za esperanto, se lahko poslužuje esperantskega slovarja, Slovensko-esperantski slovar je sestavila Mica Petrič, ki ima 560 strani in ga je izdala založba Mladinska knjiga v Ljubljani.

Uspeh slovenskega dirigenta

Slušatelj Akademije za glasbo Milivoj Šurbek, ki je po diplomu na oddelku za klavir (študiral je pri prof. Janku Ravniku) že s prvimi koncertnimi nastopi opozoril na svoj talent, je te dni dosegel priznanje na dirigentskem področju. Milivoj Šurbek namreč študira tudi dirigiranje pri prof. Danilu Švari in kot dirigent se je udeležil mednarodnega tekmovanja mladih dirigentov, ki ga prirejajo vsako leto v okviru mednarodnega glasbenega festivala v Besanconu. Kot nediplomiran dirigent je tekmoval v skupini nepoklicnih dirigentov in se uvrstil na drugo mesto. Udeležilo se ga je 42 dirigentov.

† Janez Vehovec

Nedavno je v slovenski naselbini na področju Vel. Buenos Airesa umrl Janez Vehovec iz Ville Tesci. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo veliko rojakov. Pogrebni spreved je vodil g. dir. A. Orehar, ki se je od pokojnika tudi poslovil ob odprtem grobu. Za rajnim žaluje v Argentini njegova žena ga. Marija roj. Jelovčan, njegov nečak Ivan Kadivec s svojo družino go. Lidijo in otroci, v Sev. Ameriki sestra Antonija por. Vidmar z družino, v Sloveniji pa pok. brat Jože in sestre Ana, Francka in Marija.

Kanada

V Kanadski domovini je nedavno g. Mejač, slovenski župnik iz Winnipeg, objavil poročilo o svojih misijonih v Vancouverju. Zapisal je, da ga je tam čakalo „presenečenje in razočaranje“. Na seznamu je imel lepo število Slovencev, toda, ko jih je klical po telefonu, jih precej ni več govorilo slovensko, ali pa ni maralo govoriti po naše. Tudi udeležba pri misijonu ni bila kaj prida. G. Mejaču odgovarja Rev. Martin Turk, kaplan bolnišnice sv. Pavla v Vancouverju. Iz njegovega poročila je razvidno, da je v Vancouverju več dobrih in požrvalnih ljudi, ki so začeli tudi z akcijo za postavitev slovenske cerkve, delajo tudi, da se ljudje redno udeležujejo nedeljske sv. maše, toda še več je takšnih, ki stoje ob strani in se pehajo samo za materialne dobrine. Da bi ta položaj izboljšali sta se poleg omenjenega kaplana dose-daj prizadevala še slov. duhovnika g. Golja, ki se je 5 let trudil med slovenskimi ljudmi, nato je pa razočaran odšel drugam. Njegovo delo je nadaljeval g. Rudi Cukjati, ki je bil nastavljen na angleški fari, toda je skrbel tudi za Slovence. Zaradi bolezni je moral to delo opustiti in je sedaj nastavljen pri nekih redovnicah izven mesta. Omenjeni Rev. Turk je bil 10 let nastavljen kot kaplan v North Vancouverju, v kraju, kjer slovenskih naseljencev ni, aprila meseca letos je pa dobil mesto hišnega kaplana v veliki kat. bolnišnici sv. Pavla.

V župniji Marije Pomagaj

sta umrli pred nedavnim zavedni Slovenki, in sicer gospa Jožefa Podmiljak in pa ga. Angela Šribar. Naj počivata v miru!

„MAJHNA JE, A ZAME DOVOLJ PROSTORNA . . .“

Tako se glasi starorimski pregovor, hoteč reči, da je lastna streha oz. dom, čeprav je majhna hišica, največ vreden za onega, ki ga ima. A izgleda, da bo vedno manj takih srečnežev, kajti v najbližji bodočnosti se bodo gradbeni stroški, ki so bili že do sedaj precej visoki, še občutno povišali.

Ta ali oni se bo še spomnil, da so stavbni stroški že pred več meseci zahtevali povišanje svojih mezd. Do resnejših pogajanj med njimi in zastopniki gradbenih podjetij je prišlo šele prejšnji mesec. Posvetovanja so nadaljevali še v oktobru. Pred dobrim tednom je prišlo do sporazuma, na podlagi katerega bodo gradbeni delavci prejeli od 1. januarja 1965 za povprečno 13,4 odst. višje meзде. Povišan bo tudi dohodek za one, ki delajo izven domačega kraja, nadalje bo najnižji dopust od istega dne najprej znašal 3 tedne.

Seveda pa ves ta povišek ne bo ostal brez posledic na gradbeno dejavnost: gradbeni stroški se bodo temu primerno, kot že zgoraj omenjeno, zvišali, tako da bo navaden smrtnik res le z največjo težavo in z velikim pritrgovanjem, da ne rečemo stradanjem mogel priti do lastne hišice.

PRVO TABORJENJE SLOVENSKE KOROŠKE SKAVTOV:

Taborni ogenj najlepši skavtski dogodek

Nahrbtnike smo odložili pri gostilni pri ljubeznem očetu Kersteinu. Ima menda že osem križev na ramah, pa jih kar krepko nosi. Stopili smo v cerkev in opravili svoje romarske dolžnosti. Pozdravili smo Višarsko Gospo, odložili butaro v spovednici in nato smo prisostvovali sv. maši. Kar prijetno je bilo, malo smo čutili utrujenost. Notranjost cerkvice človeka zbere. Zunaj je vedno bolj gnelo in začelo je celo deževati. Po maši smo si v gostilni opomogli z obilno malico, privoščili smo si tudi vina. To se je tudi kmalu na zunaj pokazalo. Pevski zbor „Sraka“ je kmalu začel s koncertom okroglih, tako je bilo kljub dežju prijetno in veselo.

Ker je kar naprej deževalo, smo odšli spet v cerkev k zadnji maši, ki je bila ob pol 12. uri. Po maši smo stopili na prosto in ugotovili, da se je vreme zboljšalo. Hiteli smo na hriček nad cerkvijo. Nudil se nam je še kar lep razgled. Po dolinah so se še pasle megle vrhovi gora pa so se že svetili v soncu. Puce, Mangart, Jalovec, Lovci, Viš, Montaž so stali v polkrogu kakor stražarji. Na drugi strani pa Poludnik, Ojstnik in Dobrkač. Ko smo se fotografirali, smo jo mahčili v cerkev po slovo. Ogleдали smo si slike na stenah, ki jih je naslikal slovenski slikar Tone Kralj, pripočeli višarski Materi božji, zapeli pesem ojej na čast in odšli. Sonce je spet veselo sijalo. Pri krizu smo se še malo ustavili. Nekateri je mikalo, da bi se peljali z žičnico. Večina pa je bila mnenja, da jo mahnemo paš. Pot do Ovčje vasi je prav strma, steza za gamsce. Zato smo preizkusili gamsce spretnosti. Kar dobro smo skakali in plezali čez razne ovire na stni stezi. V eni uri in pol smo že bili v vasi. Še dva kilometra po ravnem in že smo v taboru. Večerja nam je teknila kot še nikoli. Po večerji smo šli malo k Tržačancem, ki so ta dan prišli. Taborišče je postalo bolj živahno. Prišlo je kakih sedemdeset skavtov. Veselo smo se pozdravljali. Opazovali smo, kako so si urejevali šotore, prostor za taborni ogenj in za vsakdanji zbor ter oltar. Vse nam je bilo novo saj smo bili prvič na taborjenju. Zelo nam je ugajal vhod v taborišče.

Ko smo spustili prapora in opravili večerno molitev, smo svoje izmučene kosti spravili v vreče in ko je „Budni gams“ dal znak za počitek, je vse objela tiha noč.

Četrtek, 23. julija smo imeli prvič mašo v taborišču. Tržaški skavti, roverji iz Doline so oltar lepo namestili. Odslej smo imeli vsak dan skupno mašo s Tržačani. Kraj za oltar je bil posrečeno izbran, v zatišju pod velikimi smrekami. Na nasprotni strani smo lepo videli cerkev na sv. Višarjah. Jutranje sonce nas je prijetno ogrevalo. Noči in jutra so bila namreč zelo hladna.

Po zajtrku smo si urejevali taborišče. Tako je bilo treba napraviti streho nad ognjiščem, ker se je vreme nekam slabšalo. Dobili smo nekaj desk in napravili mizo, ki naj bi služila za jedilnico. Razen tega smo čutili v sklepih utrujenost od dolge poti.

Po južini smo šli pod šotore, ker je začelo deževati. Nekajkrat je tudi zagrmelo. Obiskali so nas tržaški skavtje in smo si imeli veliko povedati.

Ker je deževalo, ni bilo skupnega tabornega ognja. Po večerni molitvi smo šli spat. Budni gams je dal znamenje z rogom, nato je postalo vse tiho — le tu in tam se je slišal kak vzdih ali klic sanjajočega gamsa.

V petek, 34. avgusta, nas je Budni gams presenetil s svojim rogom. Teško smo pobrali svoje reči skupaj. Bistri gams je imel precej dela z nami pri jutranji telovadbi, da se nam razmajale kosti. Spet se je zvedelo se nam razmajale kosti. Spet se je zvedelo. Sonce in mrzla voda sta nam pregnala vso utrujenost.

Po maši in zajtrku smo znesli vse, kar je bilo v šotorih, ven na sonce. Vse se je močno navleklo vlage. Sonce je gredo, da je bilo veselje. Nepričakovano je prišel k nam večni popotnik g. Kolednik, naš velik prijatelj. Poznamo ga že iz Rima, kjer nam je bil vodič, prijatelj in mecen. Tokrat smo ga pozdravili s trojnimi „B. P. — hura“. Prišel je s tremi francoskimi skavti na obisk. Gospod je že častitljiv, vendar se je med mladimi prijatelji pomladil. Povsod, kamor je šel, ga je spremljal smeh. Ima polno svojih dovtipov in ugank, razen tega razpolaga z izvrstnim spominom. Razne letnice in spo-

minutke dneve kar stresa iz rokava. Seveda je bilo zelo zabavno hoditi z njim.

S francoskimi skavti se nismo mogli dosti pogovarjati — smo si le bolj kazali. Kako bi bilo prav, če bi kateri gams sledil francoskemu tečaju v televiziji, ki je med letom. Francoski skavtje so obiskali „Trg polnih trebuhov“ in so si tam telesno opomogli. Nato so sedli v avtobus in se hitro odpeljali.

Popoldne so bile razne spretnostne igre in sprehod ter majhna plezalna tura na bližnji hrib z vrvi, ki je bila zelo zanimiva.

Po večerji smo šli na prostor, ki je bil določen za taborni ogenj. Ogrnili smo si odeje, postajalo je namreč hladno in nihče ni hotel biti bolan. Taborni ogenj je najlepši dogodek skavtskega življenja. Vsak skavt se ga veseli. In zakaj ne? Koliko je petja, smeha, veselih dovtipov, prizorov, ko ogenj prasketa in obseva obraze skavtov. Nad njimi je zvezdnato nebo, povsod pa nočna tišina in mir. Prvič smo se zbrali v krogu okoli pripravljene piramide suhih drv. Stopila sta naprej dva člana voda ješenov, ki je pripravil drva, da bosta prižgala ogenj. Pristopil je tudi brat starešina, da ugotovi, koliko vžgalic bosta uporabila. Gre za točke. Čim več jih kdo uporabi pri prižiganju, tem manj točk dobi vod. Zato je treba paziti in se potruditi. Točke so dragocene. Ko se je pokazal plamen, je intoniral brat Franc pesem in vsi drugi smo poprijeli:

Ob tabornem ognju, ki je najlepši dogodek skavtskega življenja, so se zbrali naši mladi nadobudni skavti.

24. oktober — dan Združenih narodov

Da bi kot dobri sosedi živeli skupno v miru

Organizacija združenih narodov je bila ustanovljena 24. oktobra 1945. Od tedaj je bila središče za vsklajevanje akcij držav članic, usmerjenih k dosegu sledečih pogojev za ohranitev miru, ki obsegajo:

1. kolektivne varnostne ukrepe proti oboroženim napadom na kateremkoli kraju;
2. miroljubno reševanje vseh mednarodnih sporov z razgovori, posredovanjem, pomirjenjem in sodnim postopkom;
3. dejansko mednarodno kontrolo oborožitve s ciljem kasnejše razorožitve in prepovedi uporabe vseh orožij za množično uničevanje, kakor so atomske in vodikove bombe;
4. spoštovanje načela mednarodnega sodelovanja, da bi dosegli gospodarsko in socialno blagostanje vseh narodov in spoštovanje človeških pravic in osnovnih svobod za vse, ne glede na raso, spol, jezik in veroizpoved.

Združeni narodi niso neka nadržava. Ne sprejemajo nikalnih zakonov. Toda oni predstavljajo mehanizem, s katerim morejo narodi sveta po svojih vladah sodelovati v organizaciji suverenih držav.

OZN šteje danes 113 članic

V začetku dvajsetega leta svojega obstoja more Organizacija združenih narodov vreči pogled nazaj na pomembne rezultate, ki so jih dosegli. S tem nočemo reči, da v letih, odkar ta organizacija obstaja, ni bilo tudi razočaranj, vendar pa Organizacija združenih narodov predstavlja najboljše nade človeka in so že dosegli številne uspehe.

OZN in njihove specializirane agencije so pripravile mnogostranske programe tehnične pomoči za mednarodno izkoriščanje

Gospod, med šotori smo zbrani,
pozdravljajoč, ko umira dan
in govori pribrano obožni
se k tebi dvigajo čez plan.
Molitvi naši ti prisluhni,
ki dviga se iz naših src,
do tebe, ki v uri večerni
pod streho nisi mogel spat.
Srca naša tebe zdaj prosijo,
da tebi služijo.

Tukaj zdaj pokleknejo
vsi tvoji zvesti skavti.

Ti z nebes blagoslovi jih Gospod.

Nato je spregovoril brat starešina, ki je vse navzoče, posebno pa nas ljubezno pozdravil, želel je vsem mnogo veselja in kmaloma na taborjenju. Nato so sledila navodila, ki jih je še dal brat Pavel, razdelil je tudi nočno stražo. Sledile so vesele pesmi, smešni prizori in veselji smeh je odmeval v temno noč.

Izrazimo še zahvalo Stvarniku: Naprej molita skavta. Iz mladil grl je donela pod zvezdnato nebo krepka molitev:

Gospod Jezus, daj,

da bo moja vest ravna kot visoka smreka, ki se dviga proti nebu.

Da bo moja velikodušnost kot studenec, ki vedno daje in se nikdar ne izčrpa.

Da bo moja duša kristalno čista kot potoki, ki jih rode brezmadežni snegovi.

Da bo moja volja kot granit, ki se ne okrši.

Da bo čimela moja mladost po vseh gorskih stezah tebe za druga svoje neprestane poti navzgor.

Da bo križ ob poti kakor srečanje s prijateljem.

In tako bodi vedno.

Po molitvi je še sledila duhovna misel duhovnega vodje, nato smo šli k počitku. Ke je rog zatrobil, je bilo v taborišču tiho. (Dalje prihodnjič)

Ob robu koncila

Srbski pravoslavni patriarh v Beogradu je v razgovoru z urednikom „Glasa koncila“ iz Zagreba izjavil: „Tudi med pravoslavni so že pred 70 leti nekateri poizkušali uvesti v bogoslužje živ narodni jezik namesto stare cerkvene slovanščine. To gibanje se je še povečalo, ko smo dobili dobre prevode sv. pisma. V Bački se med pravoslavni že 40 let molijo večernice v ljudskem jeziku. Imamo lepo srbsko besedilo sv. liturgije (maše) in zadržnice. Lani je zagrebški pravoslavni škof Damaskin predložil pravoslavni škofom, da bi začeli pri sv. maši več reči opravljati v ljudstvu razumljivem jeziku. Težave so le v tem, ker še ni zadosti dobrega prevoda in ker je težko tiskati bogoslužne knjige.“

Pred desetletjem so pisali iz neke vasi v Bosni katoliškemu škofu: „Prevzvišeni! Dobite nam duhovnika! Ne zahtevamo ne mladega ne zdravega; naj bo že bolan ali star, samo da je duhovnik. Četudi bi bil morda slep, ga bomo pa za roke vodili. Četudi bi bil hrom, ga bomo pa nosili... Otroci nam umirajo brez krsta, starci brez utehe...“ — Danes takim ljudem, ki žele duhovnika in ga ljubijo, v Bosni ni treba več pisati takih pisem. Bog jim je dal duhovnikov zadosti. Morda ravno zaradi take trdne vere in želje vernikov brez duhovnikov. Danes sta v Bosni dva frančiškanska noviciata, v Visokem in v Sarajevu. Bosanski frančiškani nikdar niso imeli toliko duhovnikov kot danes. Vse župnije sarajevske nadškofije imajo svojega duhovnika (razen Pale, kjer so ljudje zelo razkropljeni). Samo iz bosanske župnije Gornji Vakuf je odšlo v zadnjih dveh letih pet fantov k frančiškonom v dalmatinsko provinco, eden pa k dominikancem...

Lurški škof je odredil, da se bosta v Lurdu, kjer se zbirajo toliko različni narodi, berilo in evangelij pri maši še nadalje pela vedno v latinščini.

Belgijski kardinal Suenens je izjavil, da je naloga vesoljnega cerkvenega zbora, da spremeni odgovor, ki ga daje sedanji katekizem na vprašanje: „Zakaj nas je Bog ustvaril?“ — Sedanji odgovor se glasi: „Bog nas je ustvaril, da ga spoznavamo, da ga ljubimo, mu služimo in pridemo v nebesa.“ — Novi odgovor pa se mora glasiti: „Bog nas je ustvaril, da ga spoznavamo in pomagamo drugim, da ga bomo spoznali, da ga ljubimo in druge privedemo do tega, da ga bomo ljubili; da mu služimo in druge privedemo do tega, da mu bodo služili.“

Zanimiva najdba

Pri izkopavanju na arheološkem najdišču pri kraju Bina v okraju Nové Zámky na Slovaškem, ki ga vodi arheološki oddelek Slovaške akademije znanosti, so naleteli na zanimivo najdbo. Pri odstranjevanju humusa z buldozerjem so odkrili 108 zlatnikov v glinasti posodi pod večjim kamnom. Ugotovili so, da so zlatniki iz V. stoletja po Kristusovem rojstvu. Na njih so podobe rimskih cesarjev. Dokončno vrednost in pomen te dragocene najdbe bodo ugotovili šele z natančnejšo znanstveno obdelavo v Slovaški akademiji znanosti. Že zdaj pa je jasno, da gre za izredno odkritje, saj so rimski ostanki severno od Donave, ki je bila meja imperija, redki in kot predmeti zvečine manj pomembni.

● V slovenski župni cerkvi Brezmadežne v New Torontu so dobili mogočne orgle. Dne 8. avgusta sta jih preizkusila dirigenta deškega pevskega zbora pri stolni cerkvi v Torontu Armstrong in Summerville. Oba sta priznana glasbenika in sta študirala cerkveno glasbo v Rimu. Z orglami, ki so stale 8.000 dolarjev, sta bila zelo zadovoljna.

no iztrebljanje naroda iz verskih, plemenskih, narodnostnih ali političnih razlogov).

Eminentni (odlični) člani Mednarodnega razsodišča, ki jih postavlja generalna skupščina in Varnostni svet, sprejemajo sklepe o pravnih sporih med državami in dajejo svoje posvetovalno mnenje.

To so v kratkem nekateri od uspehov Organizacije združenih narodov. Seveda smo še daleč od tega, da bi dosegli cilje, ki si jih je ta najvišja organizacija postavila v svoji ustanovni listini. Toda mnogo je bilo že storjenega na tej poti in v teh skoraj 20 letih si je OZN nedvomno utrdila svoj ugled.

postavljanju izven zakona genocid (načrt-

RINKOLE

(Slovo od Kvančnikove matere)

Ze v prejšnji številki našega lista smo poročali o nenadni smrti Kvančnikove matere v Rinkolah. Rodila se je Marija Halin leta 1905 v Vogrčah. Ze kot otrok je prišla v Rinkole h Kvančniku za pastirico. Pa jo je božja Previdnost hotela imeti v tej hiši! Kot šestnajstletno dekle se je poročila leta 1921 s sedanjim Kvančnikovim očetom Mihaelom Sadjakom. Njena veličina leži predvsem v njenem materinstvu. Dala je sedemnajsterim otrokom življenje, od katerih jih še živi 14. Radi tega obilnega otroškega blagoslova je bila od svojih sotrstnic, okuženih od modernega duha, večkrat zasmehovana. Kljub temu je ostala zvesta svojemu materinskemu idealu. Je to mati, ki bi zaslužila, da bi svet pokleknil pred njo!

Razume se, da si je morala Kvančnikova mati večkrat pritrngati pičli kruhek od ust, samo da je mogla nasititi vedno lačne želodce svojih otrok. Pa je rada doprinesla to žntev za svojo deco, katero je ljubila od najstarejšega do najmlajšega.

Dne 20. septembra zvečer jo je zadela možganska klap. Nezavestna je ležala nato na bolniški postelji do 27. septembra, torej cel teden. 27. septembra pa je mirno v Gospodu zaspala.

Pri pogrebu je spremljala pokojnico brezštevna množica. Morda je bilo to najbolj glasno priznanje njenega materinstva. Kvančnikova mati je to priznanje našega ljudstva res tudi zaslužila. Saj jo je domači dušni pastir v pogrebem govoru tudi primerjal z gorečo svečo, ki je s podvojeno silo dajala svetlobo svojim otrokom in s tem predčasno izgorevala in izgorela.

Slava tej materi! Naj počiva v miru in naj se v domači zemlji odpočije od svojega neumornega dela za svojo številno družino!

BISTRICA

(Gospoda Leona Krala zadnja pot)

Nekako nepričakovano nas je dohitela vest, da je umrl na svojem domu na Bistrici v zgodnjih urah minule sobote daleč naokrog znani in priljubljeni uradni svetnik Leo Kral.

Rodil se je leta 1886, v Mislinjski dolini in je prišel kot otrok s svojimi starši v Možiško dolino, kjer si je oče kot delavec težak v plavžu služil svoj trdi kruhek. Leo je že kot fantek kazal razne naravne sposobnosti, med njimi tudi zanimanje za glasbo. Zato ga je oče dal v orglarsko šolo in tako je postal Leo organist.

Od leta 1921 do 1941 je z vso vnem vršil v Šmihelu službo organista v farni cerkvi. Se danes ljudje pripovedujejo, kako vesten in marljiv organist je bil rajni Kral. Poln idealizma je zbiral mlade pevce in pevke in jih neutrudno vežbal v cerkvenem petju. Tako ima poznejša slava Šmihelskega cerkvenega pevskega zbora svoje korenine v dobi organista Leona Krala.

Do leta 1941 je Kral nemoten opravljal službo organista in obenem službo občinskega tajnika občine Bistrice. Ker je imel vedno odprto srce za domačega človeka in njegove potrebe, je bil Kral kot občinski tajnik splošno spoštovan in priljubljen. Kljub svoji priljubljenosti je moral g. Leo Kral kot zaveden Slovenec 1941. zapustiti dom in sprejeti službo na okrajnem glavarstvu v Št. Vidu.

Po svoji upokojitvi je Kral žrtvoval svoje vsestranske uradne sposobnosti je dobil nastavitvev pri Koroški deželni vladi v Celovcu, kjer je bil imenovan za resničnega uradnega svetnika.

Po svoji upokojitvi je Kral žrtvoval svoje moči docela svojemu domačemu ljudstvu. Bil je več let občinski odbornik in desna roka županova. On je poznal vse postave in je pri svojem temeljitem strokovnem znanju bil duša celega občinskega aparata. Z občudovanja vredno preciznostjo je izdelal vse račune za naš občinski vodovod. Pomagal je neštetim ljudem, ki so bili v katerikoli zadregi. Dan za dnem so prihajali k njemu od blizu in daleč z raznimi rekurzi (prizivi), prošnjami, finančnimi, davčnimi in drugimi podobnimi zadevami. Kral se je spoznal v vseh teh stvareh in je povsod pomagal. Ljudstvo ga bo krvavo pogrešalo.

Zadnja leta je mož bolehal. Smrtonosna bolezen se je vedno bolj zagrizla vanj in ga nazadnje vrgla docela v posteljo. Ze več mesecev sem je hudo tnpel. Rak mu je razjedal želodec.

Dobro pripravljen in popolnoma vdan v voljo božjo je v soboto ob pol 2. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Umrl je mož, ki je imel velike duhovne sposobnosti in ki

Pri nas na Koroškem

Nov rekordni obisk Minimundusa

Minimundus ali svet v malem ob Vrbskem jezeru je dosegel v tej sezoni, ki gre ta mesec tudi h koncu, izreden uspeh. Našteli so preko 133.000 obiskovalcev. S tem so prekosili lanski obisk in celo potrojili število obiskovalcev začetnega leta, to je prvega leta.

Družba „Rešite otroka“ je lahko vesela, da so se letos dohodki povišali, saj služijo izključno dobrodelnim namenom. Zraven tega se družba tudi lahko ponaša, ker je Minimundus dosegel hvalevredno priznanje v domačem in tujem tisku.

Za nepretrgano gradnjo razstavnih modelov, ki pomenijo vrhu tega za deželno glavno mesto prav dragoceno reklamo, gre predvsem zahvala neutrudnemu sodelovanju visokih tehničnih učilišč, tehničnih strokovnih šol iz vseh zveznih dežel, kakor

jih je znal docela postaviti v službo svojega ljudstva. Bil je res mož sočutne ljubezni do bližnjega.

Do zadnjega je Kral zasledoval razvoj svetovnega dogajanja. Do zadnjega pa je pokojni ostal tudi zvest svojemu narodu. Ljubil ga je in veroval v njegovo bodočnost. Večkrat je prerokoval, da se bo pretirani nacionalizem preživljal in potem bo tudi za koroške Slovence prišla nova doba kulturnega razmaha.

V ponedeljek, dne 19. oktobra, smo g. Krala ob navzočnosti nepregledne množice ljudstva položili na šmihelskem pokopališču k zadnjemu počitku.

Na domu, pred vasjo in ob odprtem grobu mu je združeni pevski zbor kot bivšemu ljubitelju slovenske pesmi zapel pretresljive

tudi delavnicam KELAG in avstrijskih sindikatov.

Letošnji obiskovalci so občudovali posebno salzburško stolnico, ki sta jo gradila dve leti: salzburško tehnično učilišče in kiparska šola v Halleinu. Graški grad z zobno železnico, innsbruška „zlata streha“, založniško podjetje Burda so bistvene novosti letošnjega leta.

Ze sedaj pripravljajo nove modele, ki bodo prihodnje leto obogatili Minimundus. Tu naj omenimo model Eiflovega stolpa (1:25), dunajsko mestno halo in dunajsko velekolono. Ta razveseljivi razvoj „Sveta v malem ob Vrbskem jezeru“ služi naravno v prvi vrsti ciljem družbe „Rešite otroka“, hkrati pa je tudi dokaz znanja in pripravljenosti mladine po svojih močeh pomagati; obenem pa je tudi pozitivna reklama za mesto Celovec in deželo Koroško sploh.

samo poleti, in sicer od maja do septembra. Hotel z restavracijo in espresso so odprti celo leto.

Gostinski obrati Rutar se odlikujejo po odlični kvaliteti in posebno sedaj s prav nizkimi cenami, n. pr.: pivo v steklenicah, belo ali črno 3.00 šil., 1/4 rdečega ali belega vina 6.—šil., 1/8 vina Gumpoldskirchnerja 4.—šil., 1/8 dalmatinskega vina 4.—šil., 1 steklenica limonade 3.—šil., mala kava 3.—šil., čaj z limono 3.—šil.

Pri vseh cenah vključno davek na pijače, doplačilo za postrežbo tačas odpadejo.

Od septembra do junija oddajajo sobe s toplo in mrzlo tekočo vodo tudi mesečno. Cena znaša 200.—šil., dodatno s kurjavo. Domača hrana mesečno 600.—šil.

Rutar nudi zmerom kaj novega, boljšega!

Srečanje absolventk gospodinjstkih šol

Vse nekdanje gojenke gospodinjstkih šol v St. Jakobu in St. Rupertu ste vabljene, da pridete na naše srečanje v nedeljo, 25. oktobra 1964, ob 2. uri popoldne

o Št. Rupertu pri Velikoveu

Pripravljen je pester spored. Slišale bomo koristno in zanimivo, veselo pa si bomo napravile same, ko bo med predavanji zadonela naša pesem.

S tem srečanjem bomo združile tudi občni zbor. Zato pridite v čim večjem številu, da bomo lažje izbirale in volile odbornice! Ob koncu pa bo še prijetna urica ob skupni malici.

KAZAZE in METLOVA

(Veseloigra „Scapinove zvijače“ in breški oltar)

Lep obisk smo imeli 4. oktobra, ko nas je obiskal „Oder mladje“ z veseloigro „Scapinove zvijače“. Prav lepo se zahvalimo vsem igralcem, ker so nas tako razveselili in nam dali priložnost, da smo se vsaj enkrat lahko od srca nasmejali. Ko boste spet kaj pripravili, vas že vnaprej srčno povabimo, da vsaj za nekaj časa pozabimo vsakdanje skrbi. Pri poskočnih melodijah Veselih študentov so nas že srbele pete, a saj ni bilo prostora, da bi se zavrteli. Ako nas še enkrat obiščejo, bo gotovo premajhna dvorana. Prav bi bilo, da bi se kaj takega lotila naša mladina. Tistega Scapina bi potrebovali, da bi nam zvalil denar za našo farno cerkev, ker bo zelo veliko stala.

G. župniku se lepo zahvalimo, da tako lepo skrbijo za nas. Saj imamo vsako nedeljo dve sveti maši. Prvo v Humčah in drugo na Metlovi.

Zelimo jim bogatega blagoslova med nami. Saj nas s tako lepimi besedami vabijo, da bi jim ne mogli odkloniti. Na Metlovi smo dobili novo popravljen breški oltar, ki so ga prenesli iz podružnice na Brezi in ki sedaj izgleda kot da bi bil nov. Kdor se zanima zanj, si ga lahko ogleda. Sedaj imamo res veselje z našo cerkvico, v kateri prepevamo vsak dan pri sv. maši. Ko bo enkrat farna cerkev dokončana, potem se bomo v njej še bolj srečne počutili. Potem bo v nedeljo lahko vsa fara skupaj molila in prepevala. Navadili smo se že tudi precej novega bogoslužja.

Naše prireditve

Farna mladina v Glinjah priredi v nedeljo, 25. oktobra, ob pol 3. uri v dvorani pri Cingelcu na Trati proslavo Kristusa Kralja.

Na sporedu je petje, deklamacije in igra NEVESTA iz AMERIKE.

Iskreno vabljeni

Celovec

Rožanski vlak vozi od 19. oktobra, ob 11 in 17 minut iz Področnice in prispe v Celovec ob 12. uri.

CELOVEC

Gradbena dovoljenja)

V septembru je mestni celovski gradbeni urad izdal 91 gradbenih dovoljenj, 51 stanovanjskih in uporabnih dovoljenj, kakor tudi 55 nadaljnjih odlokov. Tako je med drugimi omogočeno, da bodo zgradili sedem različnih velikih stanovanjskih in stanovanjsko-trgovskih hiš, 21 garaž, deset naprav za kurjenje z nafto, nadalje po eno lopo za skladišče in žago, dve dvigali in številne druge nove objekte.

Odlična osebnost v Celovcu

Nedavno je obiskal izredni in pooblaščen poslanik kraljevine Švedske, baron K. G. Lagerfeht, v spremstvu švedskega konzula Kerna, župana mesta Celovca, Hansa Ausserwinklerja.

90-letnico so slavili

Korošci: Doujak Therezija iz Borovelj, Fritz Johann iz Fellacha, Partl Lambert iz Bistrice in Passetzky Maria iz Gospe Svete.

Ker so jubilarji zavarovani v Delavskem pokojninskem zavodu, jih je omenjeni zavod počastil ob priliki njihov visoke starosti s pismi in častnimi darili.

Tudi mi se pridružujemo s čestitkami.

VOGRČE

(Ukradeni „Bog“ na križu in poroka)

Ce se peljemo po lepi novi asfaltirani cesti iz Pliberka v Vogrče, smo sredi te poti, kjer je še pliberška fara, pozdravili Križanega. Vsak je poznal ta „Škrjančev križ“, saj je že 57 let stal na tem mestu kot znamenje vernosti tistih, ki so ga postavili, in ljudstva, ki tukaj živi.

Novi čas pa se kaže ne le v tem, da se sedaj peljemo z avtom po asfaltirani cesti tam, kjer so predniki peš hodili po kamnitih cestah in blatu, ampak tudi v tem, ja nekaterim ni prav nič sveto, niti „Bog“ na križu ne. Vse jim prav pride, kjer se hitro kaj zasluži. Saj prav gotovo ga ni kdo od tukaj iz hudobije snel, ampak ga je ukradel kak brezvesten človek, ki zbira stare stvari, da jih potem tujcem prav drago prodaja. Saj smo zadnja leta doživeli, da so mnogi po hišah iskali starine in kupovali. Pa je na žalost še kakšen tak, ki tudi ukrade. Obžalovanja vredno je to.

Ker je bil sedaj križ brez Jezusovega kipa, so ga Škrjančevi podrli. Nameravajo pa tam prihodnje leto zgraditi zidani križ. Upamo, da vsaj tistega ne bo kdo ukradel!

Nekaj bolj veselega je pa to, da smo po dolgem času zopet imeli ojsot. Pri nas imamo kar precej trmastih samcev, pa eden se je sedaj le omehal. To je Končič Valentin, pd. Čomov Foltej. Saj ni bil tako trd, ampak nič mu ni bilo mar in kar bal se je. Pa je že potom sestre Metke prišla do njega taka, ki mu je bila mar in se je nehal bati. To je bila Fanika Korošec. Taka pa ja, si je mislil Foltej in prav je imel. Fanika je doma na Štajerskem, toda zadnja leta je živela v Celovcu. Dne 27. septembra sta se pa v vogrški cerkvi zavezala za vse življenje. G. provizor je pri poroki kar precej dolgo pridigal, ne le Folteju in Faniki, ampak vsem. Saj je to potrebno, ko nekateri kljub pridigam in pouku potem hočejo narazen. Za priči sta bila Anton Močilnik iz Podkrajja in Jože Korošec iz Podgorja.

G. provizor je bil te redke poroke vesel in je zato za večerjo dal na razpolago župnijsko dvorano. Tam so imeli domači dovolj prostora, dovolj miru, ko ni vsa okolica pridvela „pod okno“ in so šli lahko preje domov, da so šli lahko zjutraj veseli in spočiti na delo.

Kdo bo sedaj sledil Folteju? Pravzaprav nam zgledi po svetu kažejo, da je boljše dalje čakati kot prezgodaj, premlad se poročiti. Predolgo pa zopet ni treba čakati, vsaj tri dni pred smrtjo.

Novi družini želimo srečo, božji blagoslov in prijetno bivanje v Vogrčah!

Priprava čebel za zimovanje

V povprečju propade dobra četrtina čebeljih družin v zimski in zgodnji spomladanski dobi. Tisti, ki z družinami pravilno ravnaajo, izgub nimajo tako velikih ali pa le neznatne.

Slabiči so občutljivi za mraz, ter so pogosteje plen boleznin in škodljivcev. Napak bi pa mislili tisti, ki bi gledali le na številnost zazimljene čebelje družine. Odločujoče vpliva namreč njen kakovostni sestav. Samo čebele, ki imajo v svojem telesu neizčrpane zaloge toliščob in beljakovin, prebijejo zimo. Tiste mladice, ki so se po-plegle v septembru in kasneje, gredo v zime neizčrpane in dočkajo se april in maj prihodnjega leta.

Bera v drugi polovici avgusta ali dražilno krmiljenje od 20. avgusta dalje je navedla matice, da so začele obilneje zalegati. Zamujeno moremo še v sili nadomestiti v prvi polovici septembra. Pokladamo jim suhi sladkor. Sladkor v kristalu nasujemo v pitalnike poleg čebel ali pod gnezdo. Čebele klajo hitreje primejo, če rob pitalnika pomažemo z medom. Krmiljenje s suhim sladkorjem deluje podobno kot dodajanje dneвно 1 do 2 del razredčene sladkorne raztopine. Krmimo dotlej, da bo matica zlegla najmanj na celi površini 4 do 5 sa-letov. Slabše družine izločimo, t. j. pridružimo njihovo zalego drugim panjem. Nekaj družin zazimimo tudi za rezervo. V ta namen odberemo prašilce z mladimi maticami. Izločimo družine, ki zaradi preleganja ali brezmatičnosti nimajo zalege. Odstranimo seveda tudi panje z grbasto zalego. Ni mo priporočljivo, da gredo v zimo družine, ki imajo raztreseno zalego. Praviloma gredo v zimo le plemenjaki z letošnjimi ali lanskoletnimi maticami.

Pri pregledu izločimo z gnezda bele sate

Spominjamo se jih

Dober zgled so nam zapustili, ker so podprli dobro domačo knjigo. Udje Družbe sv. Mohorja za leto 1885 so bili po naših farah:

Podkloster. — Incko Simon, župnik (3 izv.); Hus Matevž, mežnar; Vrtič Janez, Koman Simon, Ferala Janez, Cikof Gregor, Mikula Ig., Savbah Gregor, Petrič Janez, Vigele Franc, kmetje; Klampferer Matija, kovač; Čemer Karol, Korošič Franc, železniški čuvaj; Hasberger Lorenc, trgovski pomoč.; Mošet Marija, Lukan Angela, kmetici; Mikulec Marija, kmečka hči; Otovic Pavel, kmet.

St. Jakob. — Barborič Fr., župnik; Farna šola; Janežičeva hiša; Schuster Josip, župan; Kovačič Anton, nadučitelj; Sustar Franc, organist; Knez Flor., cerkovnik; Torkar Luka, Kapus Toma, kovač; Gabruč Toma, Serajnik Jak., Serajnik Jan., Dobernik Simon, Mačič Jakob, Mikula Jože, Šrnjatelj Matej, kmetje; Barborič Marija, Medja Terezija, Valentinič Urša, Torkar Marija, Torkar Franca, Torkar Terezija, Torkar Neža, Bucela Marija, Noč Marija, Fuger Ana, Fantur Urša, Lipe Lena, Egartner Marija, Miklavčič Hel., Janež Mar., Omota Ana, Kobenčič Ana, Sitar Marija, Pečnik Leopoldina; Janežič Jože, Nagele Matevž, Martnjak Ant., Eslar Greg., Stikar Matej, kmetje; Kobentar Marija.

Smarjeta. — Šercer Anton, župnik; Farna šola; Rošič France, gozd.; Varh Matevž, Vračnik Jaka, Sorgo Janez, Volte Luka, Volte Franc, Serajnik Ožbej, Šajnik Stefan, Dovjak Anton, Božič Lenart, kmetje; Juh Mat., tkalec; Pavhov Greg., Bernik Blant, Božič Jan., Kramarjev Tina, Varh Jan., Stoparjev Tevža, fantje; Smeričnik Urša, kmetica; Strugarjeva Ana, Lučovnik Moj., Plumfova Mojca, dekleta; Dovjak Janez, drvar, mojster.

Vetrinj. — Alaš Lovro, župnik; Učič Gregor, krčmar; Šofneger Anton, Jesenko Blant, Zima Simon, Leks Janez, Keznar Anton, Kanočer Tereza, Rap Janez, Rac Janez, Rac Gašpar, kmetje.

Dobrla ves. — Wiconik Fr., prošt; Mihl Fr., kaplan; Sablačan Lovro, Sac Peter, Šumah Janez, Fera Miha, Plišovnik Jože, posestniki; Mörtl Janez, mežnar; Petek Tomaž, kmetički sin; Pušl Peter, Jaklič Pavel, rokodelec; Križnik Marija, Oraš Eliza, kmetici; Somrak Marija, Mravljak Urša, Hanšo Barba, Ilgovec Katra, Lužnik Helena, Novak Katra, Laškolinik Urša, Miklav Marija, Singerl Tereza, kmečke hčere; Strimljak Marija, Toplič Helena, šivilji; Havbic Marija, Voglič Marija, Šac Neža, zasebnice; Mišič Jože, rokodelec.

So hladni, spomladi jih pa matica nerada zaleže. Po en meden bel sat lahko pustimo le na robu gnezda. Prav tako pridejo na rob plodišča mednoobnožinski sati. V plodišču ne smemo pustiti niti na robu niti v sredini satov, ki so polni obnožine. Tak obnožinski sat na robu gnezda plesni, v sredini pa deluje kot ločilna deska, ki utegne zimsko gručo razpoloviti. Take sate damo v shrambo do spomladi. Iz plodišča moramo odstraniti tudi sate, v katerih je mana, hojevec ali kostanjev med. Če tega nismo storili še v avgustu, odklikamo take sate na rob gnezda, preden začnemo dražilno ali dopolnilno krmiljenje. Vedeti tudi moramo, da družine ugodneje prezimijo na sladkorju kot na medu, tudi cvetličnem.

Ko je satje v plodišču urejeno, odstranjeni od njega sati z listno mano in gozdnim medom, končano 10-dnevno dražilno krmiljenje, ocenimo, koliko hrane družini še manjka do spomladi. V satju plodišča mora

biti čez zimo 12 kg kakovostne hrane, ki zadostuje od zazimite do konca aprila. V vsakem satu gnezda mora biti najmanj 1,5 kg medu. V gnezdu smejo ostati čez zimo le sati, ki morejo imeti najmanj na polovici površine pokriti med. Čebelam se v tem primeru ne bo treba premikati iz ulice v ulico.

Manjkajočo zalogo hrane dodamo v dveh obrokih. V začetku septembra dodamo 2 do 3 potrebne zimske zaloge, na koncu septembra, ko se polega zadnja zalega, pa še preostalo potrebno tretjino. Krmimo z raztopino 1:2, kjer na 1 liter vode damo 2 kg sladkorja. Če moramo panj dokrmiti s 6 kg hrane, mu dodamo 6 kg raztopine v razmerju 1:2. Pri tem računamo, da gre 20 do 25 odstotkov dodanega sladkorja v izgubo pri predelavi, z gostitvi in pokrivanju celic. Zivalnim družinam damo dnevno po 4 litre in tudi več, dokler zaloga ni dopolnjena. Če krmimo z malimi količinami, pripravimo matice k ponovnemu zaleganju. Način krmiljenja in gostoto raztopine prilagodimo v vsakem primeru namenu, ki ga želimo s krmiljenjem doseči.

Kmetijstvo v Združenih državah

Krčenje števila posestev in manjšanje števila zaposlenih. — Istočasno večanje pridelka. — Stroji in umetna gnojila.

Za Združene države je znano, da je to dežela z največjo industrijsko proizvodnjo na svetu, hkrati pa tudi z največjim kmetijskim pridelkom. Manj znano pa je, da se tolikšni pridelok iz leta v leto veča, v tem ko se hkrati naglo krči število delovnih rok, ki se s kmetijstvom ukvarjajo. Morda ne bo odveč, če bomo navedli nekaj podatkov, ki to potrjujejo in so hkrati za naše, za evropske pojme skoraj nerazumljivi. Vse ogromne obdelovalne površine v Združenih državah so razdeljene praktično na tri milijone in pol posestev, od katerih pa je treba odšteti obilen milijon posestev, ki so tako majhna, da jih obdelujejo dejansko ljudje, ki se ukvarjajo z drugim delom in jim je majhna posest le stranski opravak, da na njej pridelajo, kolikor potrebujejo. Potemtakem je v Združenih državah komaj 2 milijona 400 tisoč posestev, na katerih je zaposlenih komaj 7 milijonov delovnih moči, kar je izredno malo, če upoštevamo, da štejejo ZDA že okoli 190 milijonov prebivalcev, od katerih je „v delovnem razmerju“ okoli 70 milijonov. To se pravi, da se s kmetijstvom in živinorejo ukvarja komaj ena desetina ljudi, ki so v delovnem razmerju. In vendar je teh 7 milijonov ljudi v lanskem letu pridelalo do- brin za več kot 65 milijard šilingov.

Rekli smo, da se število delovne sile, zaposlene v kmetijstvu, krči. Konkretni podatki: Leta 1940, torej tik ob začetku zadnje vojne jih je bilo v ZDA 6.100.000 posestev, danes jih je 3 milij. in pol, hkrati je bilo tedaj zaposlenih v ameriškem kmetijstvu 31 milijonov oseb, danes jih je 7 milijonov. Kljub tolikšnemu zmanjšanju delovne sile na poljih se je pridelok povečal za 69 odst. Hkrati velja navesti tudi podatek, da se obdelana površina od tedaj do danes ni povečala, pač pa da se je povečala intenzivnost dela.

Toda kako je mogoče povečati intenzivnost obdelovanja, če se je število delovnih

rok zmanjšalo od 31 na 7 milijonov? Odgovor na to daje — mehanizacija, v nekaterih panogah celo avtomatizacija dela na polju. Nikakega dvoma ni, da so ZDA tudi v mehanizaciji kmetijstva daleč. Danes v ZDA nimajo le sejalnih strojev in kombajnov za žito, pač pa celo vrsto strojev za najrazličnejša dela kot npr. ne le stroje za kopanje krompirja, pač pa stroj, ki krompir koplje in ga istočasno že naklada na to- vornjak, ki vozi poleg stroja.

Navedli bomo še en stroj, toda tega bolj kot zanimivost. Skupini ameriških inženirjev je uspelo izdelati stroj za nabiranje špargljev. Stroj je opremljen z elektronskim priključkom, ki ugotavlja, kateri špargelj je že „zrel“, in kateri ni. In stroj enostavno s posebno „ročico“ odbira na nasadih zrele šparglje, dočim pušča ostale, da se nadalje razvijajo.

V ameriškem kmetijstvu obirajo s stroji tudi sadje in razno zelenjavo, za katero pri nas uporabljamo toliko delovne sile.

Vse to pa bi ne zaleglo toliko, če bi Američani ne uporabljali tudi drugih agrotehničnih sredstev, predvsem umetnih gnojil ter sredstev proti mrčesu in plevelu.

Izmed žitnih vrst je človek sejal najprej proso. Ječmen je spoznal šele kasneje, za njim pa pšenico, oves in rž. Kruh, to je zmes moke, soli in vode, je začel peči v mlajši kameni dobi, ko si je gradil stalna bivališča na kolih ali mostiščih. Uživali so ga še gorkega, komaj vzetega izpod žerjave.

Šne je tudi poznal človek že v mlajši kameni dobi; seveda so bili iz brušenega kamna. Neolitski človek jih je nasadil po več, drugega za drugim, na isti leseni ročaj. Šele v bronasti dobi jih je začel vlivati. Bili so pa zelo krhki in niso bili upognjeni, marveč so imeli obliko nekakega kljukastega križa.

Predelava sadja v sokove

Več je načinov, kako se razno sadje predelava v sokove. Zal, tega je pa vse pre- malo. Večina sadja, predvsem pa grozdja, gre za alkoholne pijače. Zdjaj smo že v času, ko imamo raznega sadja na razpologo. Zato ne bo odveč, da opozorimo na to go- spodarje.

Najenostavnejši način je, da sok od pre- še, ki smo ga skozi prte precedili, segreje- mo v loncih na 75—80° C, mešamo 15 mi- nut in ga hitro natočimo v steklenice, ki smo jih prej dobro izprali in segreti s 60° Celzija toplo vodo. Polne steklenice takoj zamašimo s prekuhanimi zamaški, pomo- čimo v raztopljen parafin (tudi vosk) in shranimo za zimo v kleti. To je odlična pi- jača proti gripi in prehladu, ki jo pijemo med zdravilnim čajem (bezgovo cvetje, la- puh, peclji od češenj itd.), toda brez žga- nja. Seveda s sokovniki gre to zelo enostav- no in brezhibno.

Važni pogoji

Sadje mora biti zrelo, zdravo in oprano. Trdo sadje n. pr. jabolka, hruške operemo v škafih (kadeh). Mehko jagodasto in grozd- je pa previdno ali obrizgamo z vodo, ali pa parkrat pomočimo v čisto vodo in šele nato zdrobimo ali spisiramo.

Katere vrste sadja so najboljše? Od ja- bolk so samo kisle sorte najboljše, n. pr. razne renete, posebno zimska jabolka, po- tem bobovec, moščancelj, trdike, zmike, tri- erski moštnik, štetinec, tafelček in druge domače sorte, n. pr. sevka, vivanka, bur- din, carjevič, huberjev moštnik; Samo raz- ne sladkice ne, ki nimajo nobene kisline! Od hrušk pa razne domače moštnice, ki so tudi kisle in trpkega okusa. Od gozdnega sadja pa borovnice in seveda tudi maline in robidnice. V zadnjem času pa prideluje- mo črni in rdeči ribez in celo kosmulje (agras), ki jih gojimo vsaj v vrtu. Tega sadja je še vse premalo! To sadje se pla- čuje z zlatom.

MOTORNE VERIZNE ZAGE

(Motorkettensägen)
znamk Stihl, Jonsereds, Pioneer in Solo
naročite najceneje pri domači tvrdki

Johan Lomšek

TIHOJA 2, P. Dobrla ves — Eberndorf
Telefon 04237 246

Zahtevajte cenike! Ugodni plačilni pogoji!

Prebivalstvo na svetu

V New Yorku je pred kratkim izšel leto- pis Organizacije združenih narodov o na- seljenosti in prirastku ljudi na svetu. Na vsem svetu živi zdaj tri milijarde 135 mili- jonov ljudi, letni prirastek pa znaša 63 mi- lijonov prebivalcev, kar je torej na leto več kakor imata Francija in Češkoslovaška sku- paj prebivalcev. Največ prebivalcev, okoli 20 odst., na svetu živi na Kitajskem — nad 700 milijonov. Dve tretjini prebivalcev pa živita v desetih največjih državah. Poleg Kitajske še v Indiji (499 milijonov), v Sov- jetski zvezi (221 milijonov), v Združenih državah Amerike (187 milijonov), v Indo- neziji (98 milijonov), v Pakistanu (97 mili- jonov) v Japonski (95 milijonov), v Brazi- liji (75 milijonov), v ZR Nemčiji (55 mili- jonov) in v Veliki Britaniji (53 milijonov).

In katero je dandanes največje mesto na svetu? Na „vrhu“ je še vedno Tokio, ki ima — brez širše mestne okolice — po popisu iz 1962. leta 8,6 milijona prebivalcev. To- kiu sledi: London (8,2), New York (7,7), Sanghaj (6,9), Moskva (6,3), Bombay (4,4), Peking (4), Chicago (3,5), Kairo (3,4), Rio de Janeiro (3,2 milijona) itd.

Povprečna nataliteta (rojstvo) na svetu je 37 novorojenčkov na tisoč prebivalcev; največja je v jugovzhodni Aziji (49), naj- manjša pa v Evropi (18). Smrtnost je 17 na tisoč prebivalcev, najmanjša je na Islandiji (6,8).

● Poševni stolp v Pisi, ki se je v minu- lih letih nagnil za šest centimetrov (nagib znaša skupno 3,3 m), bo pregledala medna- rodna strokovna komisija, ki naj bi pro- učila možnosti in ukrepe, da se ne bi stolp podrl.

Kristus, Veliki duhovnik, je poklical k sebi svojega zvestega služab- nika mil. gospoda

Antona Benetek

BIVSEGA PROŠTA IN DEKANA V TINJAH

v nedeljo, dne 18. oktobra 1964, v 88. letu starosti in 59. letu duhovništva dobro pripravljene v večno domovino.

Pogreb pokojnega je bil v sredo, dne 21. oktobra 1964, v St. Rupertu pri Velikovcu.

Dušo blagega pokojnika priporočamo duhovnikom v spomin pri sveti maši in vernikom v molitvi.

Velikovec, 18. oktobra 1964.

SORODNIKI

DEKANIJSKA DUHOVŠČINA —
SOBRATJE SODALITETE

Z nasmehom v življenje . . .

„Kdor se pa jezno in kislo drži“, ta za našo družbo ni. Vse se ga ogiba in zato — osamljen — kuje temne in zahrbtne misli. Ves nesrečen je in neprenehno ga preganja misel, da so mu vsi nenaklonjeni. Tudi iskrenega prijatelja ne najde, zato životari iz dneva v dan brez pravega življenjskega zagona. Tak nesrečen je na najboljši poti do vedno obupavajočega pesimista.

Blagor pa človeku, kateremu je položen že v zibelko ljubeč nasmeh. Ves angelski je otroški obraz, katerega ožarja blaženost nasmeha. Še tako veliko utrujenost prepodi otrokov nasmeh iz materinih oči in jih napolnjuje z upanjem tudi v največjih preizkušnjah.

Pravijo, da je prijazen nasmeh čudežen ključek, ki odpre tudi najtežja vrata in more premagati dostopne trdnjave. Da! Ljubozniv smehljaj je zares veliko vreden. Kitajci pravijo: „Mož, ki se ne zna smehljati, ne sme nikoli odpreti trgovine.“

V življenju srečujemo mnogo ljudi z nasmehom na ustih. In vendar jih bomo takoj porazdelili v različne skupine. Nasmeh iz gole uslužnosti nas ne bo nikoli povsem osvobodil, čeprav nam ugaja. Osladen in prijeten nasmeh pa nam je zoprni; saj je rojen v laži in prevari. Prisrčen in iskren nasmehljaj pa osvaja srca in prinaša tudi v najskritejši kotiček duše toploto in svetlobo.

Smehljaj je najslajša govornica; povedati more več kot tisoč besed. Nič ne stane, prinese pa veliko. Obogati tistega, ki ga prejme; kdor pa ga da, je za to neprecenljivo nagrajen! Tak smehljaj ima v sebi moč, da ustvarja v družini srečo, v poklicnem delu obilico dobre volje in sklepa nerazdružna prijateljstva.

Pisatelj Dale Carnegie je objavil naslednje prijateljevo pismo: „Ze osemnajst let sem poročen in ves ta čas se nisem nikoli nasmejal svoji ženi, kadar sem zjutraj vstal in šel na delo. Ko pa ste mi dali idejo, da naj poskusim z nasmehom, sem se te ideje oprjel. Bil sem prav pred zrcalom in si česal lase. Ko sem videl pred seboj svoj kisli obraz, sem dejal: „Dovolj je te puščobe! Hočem se nasmehtiti!“ In res. Vsedel sem se za mizo in rekel ženi: „Dobro jutro, draga ženska“ in se nasmehtil.

Zena ni bila presenečena, temveč osupla in pretresena. Dva meseca že delam tako in zdi se mi, da je prišla v mojo hišo nova sreča.

Kadar grem sedaj v tovarno, se nasmehem vratarju, se nasmehnem uslužbencu v dvigalu in drugim uradnim zastopnikom in vsi mi vračajo nasmeh!“

Prisrčen nasmeh je v resnici bogastvo, ki se ne da kupiti ali izposoditi in tudi ne ukrasti. Nihče ni tako bogat, da ga ne bi potreboval.

Mnogi se ohranijo „večno mladi“. Skriv-

ZA MLADINO IN PROSVETO

Može pa taki . . .

Vedno manj je med nami ljudi, ki bi jih mogli imenovati može. To se pravi ljudje, ki nekaj dajo nase, na svoje mnenje, ki drže dano besedo, ki so ponosni na svoj narodni izvor, ki svoje prepričanje javno priznavajo; vobče ljudje, ki sploh imajo svoje mnenje in svoje prepričanje. Če smo nekoč o kom rekli „to je mož“, smo pod tem imenom razumeli človeka, ki zasluži, da ga spoštujemo. Danes pa pogosto mlad človek, ki se mu je posrečilo dobiti službo v bližnjem mestu kot nastavljenec, postaja v veliki večini ne „mož“, ampak neka zmešnjava, človek brez nazorov in prepričanja, prodanec, ki ponuja svoje mnenje tistemu, ki več dà zanj.

Vprašajte takega neodločenca, kaj je, pa boste slišali:

Iz filmskega sveta

Kako vpliva film . . . ?

Velika večina obiskovalcev kina se zaveda, da ima nanje film čudovit vpliv. Prešlo jim je že naravnost v podzavest, da mislijo, hočejo in tudi delajo tako, kot so videli v kinu. Iz tega razloga moremo trditi, da je film danes eden najmočnejših čimteljev človekove vzgoje. Ta vpliv je že v dobri smeri velik, a neprijetno večji je v slabi smeri, zlasti pri mladini, ki je v lahkomišelnosti še bolj podvržena kvarnim vplivom.

Film ima svojo prepričevalno govornico. Kdor bere, se mora nekoliko potruditi, da zapisano besedo spremeni v lastno predstavo; tudi, kdor posluša, mora pazljivo slediti govornikovim besedam; in jih potem spremeniti v svojo misel; kdor pa vidi in istočasno tudi posluša besede, ki so najbolj primerne, da pojasnijo prizor, se mora tudi potruditi, a le zato, da se ne pusti premagati od vpliva, ki ga izvaja film na njega. V tem je prvi razlog, zakaj si je

nost teh „starih mladeničev“ tiči predvsem v iskrenem nasmehu; vsa vprašanja in problemi postanejo tako lahko rešljivi. Ti ljudje si ne dajo ugrabiti veselja do življenja. Njih srce je polno dobre volje in luči; celo življenje jim postane visoka pesem neskaljenega veselja.

„Moji starši so bili sicer Slovenci, a jaz sem hodil v nemško šolo. Doma sicer govorimo slovensko, a v javnosti se poslužujem jezika večine!“

„Pa kje ste rojeni?“ — „O, jaz sem domačin, veste.“

„No, tedaj ste že od mladosti vzgojeni v slovenski družini?“ — „Ja, ja. V mladosti sem bil, a zdaj, kaj hočete . . . Saj nimam nič proti . . .“

„Ste kar pravi odpadnik? Kaj delate v zloglasnih, Slovincem sovražnih društvih?“

— „To pa nikakor ne. Toda nekje moraš biti vpisan, drugače še službo zgubiš. Sicer se pa ne vtikam nikamor; tako me pustijo pri miru . . .“

v toliko meri in s toliko lahkoto utrl film svojo pot med ljudske množice.

Dolga leta je film nemoteno vršil svoje delo po čisto egoistično dobičkarskih načelih. Někogar ni bilo, ki bi poleg javne kritike tudi dejansko nastopil proti veliki poplavi slabih filmov. Verski predstavniki in katoliške organizacije so sicer pogosto opozarjale javnost na pogubni vpliv slabih filmov, toda ostalo je dolga leta pri klicu v puščavi. To je nagnilo katoličane k samoobrambi. Razni katoliški centri so začeli izdajati svoje kritike nad filmi, ki jih proizvedejo svetovne filmske družbe. Te kritike služijo potem kot navodilo staršem in vsem vobče. Tako imajo te kritike velik vzgojni namen in če že ne morejo popolnoma preprečiti nemoralne v filmskem svetu, jo vsaj nekoliko zmanjšajo, ker odvrčajo precejšnje število gledalcev od slabih in kvarnih filmov. Istočasno pa s tem opozorijo predvajatelje in izdelovalce filma, da mora upoštevati tudi katoličane, ki hočejo gledati le dobre filme.

Zaradi kvarnih vplivov, ki jih ima film na gledalca, je potrebna neka vzgoja gledalstva. Potreba je ljudi podučiti s kakšnim menilom je treba gledati filmsko predstavo, da mu ne bo škodovala. V silni privlačnosti film posebno mladega človeka kar nekako očara in pogosto mu odvzame vsako

Otroški
kotiček

Dobri stari časi

(Angleška narodna)

Bilo je v davnih, davnih časih. Človek je bil tedaj še dober, vsi ljudje so bili kakor bratje in sestre. Zato je pa bil človek pravi kralj na zemlji. Vse stvari so ga ubogale in mu izpolnile vsako željo.

Ti lepi časi pa niso trajali dolgo. Temu je bil kriv en sam človek. To je bil neki drvar, ki je vsako jutro odhajal v gore, porasle s temnimi gozdovi. Vzel je sekuro in odšel podirati drevje. Ko je nasekal dosti drv, je ukazal: „Sedaj pa se, drva, poberite in tecite domov!“

Drva so drvarja ponižno ubogala in se začela pomikati proti domu, drvar pa je brez skrbi korakal za njimi. Naenkrat pa mu je začela presedati prašna cesta in zgoče sonce. Pa se je domislil, da bi drva še njega nosila. Skočil je na les in se udobno zleknil na njem.

Tedaj pa so drva nenadoma obstala. Drvar se je razjezil in jih začel v jezi razsekavati, a nič ni pomagalo. Ko je obnemogel, je spoznal, da ne bodo drva nosila njega, ampak da si jih bo moral on oprtati na rame in jih nesti domov.

Tako so zaradi prevzetnosti enega samega človeka minili stari dobri časi.

kritično zmožnost. Zato je potrebno, da se ljudje naučijo prav in po verskih načelih presojati film.

FILM Z ANGLEŠKEGA DVORA

To je sicer priljubljena snov za filmske producente, toda s filmanjem življenja na angleškem dvoru za časa kralja Edvarda VII. producenti niso imeli sreče. Čeprav bi igrali glavne vloge znani Peter Seller, Laurence Olivier in Jose Ferrer, je morala zamisel o tem filmu zamreti, kajti kraljica angleška Elizabeta II. je prepovedala izdelavo takega filma. Film bi prikazoval tudi odnose kralja Edvarda VII. do številnih prijateljev iz najrazličnejših krogov, kar je pri angleškem plemstvu in tudi v javnosti vzbujalo precej nevolje.

KRIMINALNI ROMAN

Prevedel:
AVGUST PETRIŠIČ

6. NADALJEVANJE

SKRIVNOST

dr. Fu-Mančuja

Pisano je torej pač o nekem grbcu, drugo pa bi se dalo nekako tako izpolniti: neki laskar je (z več drugimi) stopil v Shen-Yanovo štacuno, šel gor in se ni povrnil. Cadby, ki je čakal spodaj preoblečen, je slišal bobneč ropot. Kasneje je v mrtvašnici spoznal med mrtvci laskarja. Dneva obiska pri Shen-Yanu ne morem dognati, toda zdi se mi zelo verjetno, da sta laskar in tisti po Fu-Mančuju umorjeni dakoit ena in ista oseba. Seveda je to le domneva. Vsekako pa sledi jasen sklep, da se je Cadby namenil iti z drugo krinko še enkrat na tisto mesto in da je svojo namero hotel izvršiti v terek. Da omenja kito, je posebno zanimivo zategadelj, ker so našli eno pri njegovem trplu.“

Weymouth je odobravoče prikimal. Smith je pogledal na uro. „Sedem minut manjka do pol enajstih!“ je dejal. „Gospod nadzornik, moram vas prositi, da mi daste na razpolago svojo čamaro z oblekami. Lahko preživimo še eno uro v družbi Shen-Yanovih prijateljev opija.“

Weymouth je dvignil obrvi. „To bi lahko bilo nevarno. Kako pa mislite o službenem obisku?“ Smith se je zasmejal: „Brez vsakršne koristi! Ne: zvižaja zoper zvižajo. Pomislite, da imam opraviti s Kitajcem, s

sijajno posebljenostjo azijske prekanjenosti, z najnevarnejšim veleumom, kar jih je ustvaril vzhod.“

„Ne dam mnogo na krinkanje,“ je ugovarjal Weymouth. „Takole našemljenje se večinoma izjalovi. Sicer pa, kakor hočete, Mr. Smith! Forster vas bo zakrinkal! On je mojster v svoji stroki. Kakšno krinko želite?“

„Dago-mornarja (psovka za špansko ali portugalsko govorečega mornarja). Podobno tisti, ki jo je imel ubogi Cadby. Lahko se zanesem na svoje skušnje glede tehle tičev, ako sem gotov, da bo moja zunanjščina učinkovala kakor pristna.“

„In name si pozabil, Smith!“ sem ga opomnil. Sunkoma je dvignil glavo. „Petrie, to je moja brida službena dolžnost in nikak družabna igra!“

„Hočeš s tem reči, da za tako podjetje nisem sposoben?“ sem ga vprašal brez pomisleka.

Smith me je prijel za roko in vrnil moj malce užaljeni pogled z izrazom resne skrbnosti. „Dragi tovariš, ti prav dobro veš, da nisem mislil tako.“

„Že prav, Smith,“ sem zagodrnjal potolažen. „Slednjic pa tudi ne bi slabše kakor kdor koli predstavljal koga, ki kadi opij.

Jaz pojdem s svojim prijateljem, gospod nadzornik.“

Tako sta kakih dvajset minut kasneje v spremstvu Weymoutha zapustila policijsko poslopje dva mornarja, ki nista bila videti preveč mikavna. Odpeljali so se z avtom, ki jih je čakal pred vhodom.

To našemljenje je bilo zame smešno, skoraj otročje in iz srca bi se lahko smejal, ko bi poleg glume ne prežala žaloigra. Ze misel, da nekje na koncu naše vožnje čaka Fu-Manču, je človeka streznila — Fu-Manču, ki je kljub vsem nasprotnim napadom veselo razprejal svoje zle načrte; Fu-Manču, ki ga nisem nikdar videl v lice, a čigar samo ime je že bilo zvezano z nepopisno grozo. Mogoče je hotela usoda, da nocoj srečam strašnega kitajskega doktorja. Otrese sem se razglabljanja, ki bi me vodilo v strahotne prepade, in se pozanimal za pojasnila, ki jih je Smith dajal Weymouthu.

„Pri rečni policiji v Wappingu bomo izstopili, ker ste dejali, da stoji hišica blizu reke. Potem nas lahko izkrcajo kje niže dol. Vaš tovariš Ryman naj bo kje blizu za hišo pripravljen z motornim čolnom, vaši ljudje pa naj ostanejo pred pročeljem, da lahko čujejo moj zvižg.“

„Kajpada,“ je pritrđil nadzornik. „Tako sem to tudi že uredil. Zažvižgajte torej znak, ko boste kaj sumljivega zapazili!“

„Ne vem še prav,“ je menil Smith obotavljivo se. „Morda bom celo še v tem primeru trenutek počakal.“

„Samo ne čakajte predolgo!“ je svetoval uradnik. „Stvari ne bi namreč prav nič koristilo, ako bi vas potem morali le s polovico vaših prstov potegniti z mrežo iz vo-

de.“ Avto se je ustavil pred stražnico rečne policije. Štirje malomarno oblečeni možakarji so ob našem vstopu poskočili in povojšsko pozdravili nadzornika.

„Evans in Lisle,“ je ta kratko ukazal, „vidva morata najti primeren teman kot, od koder se dajo dobro pregledati vrata Singapore-Charliejeve hiše od strani starega Highwaya. Vi, Evans, ste videti najbolj pristni; vi se delajte pijanca, ki je na pločniku zaspal, Lisle pa naj si prizadeva pregovoriti vas, da bi šli z njim domov. Ne gresta pa prej stran, dokler ne slišita piščalke ali pa da dobita od mene kaka navodila. Skrbno pazita na vsakogar, ki bo šel v hišo ali iz nje. Ali spadata onadva tudi v ta okoliš?“

Medtem ko sta Evans in Lisle odšla, sta onadva strumno stala. „Tudi vaju čaka posebna naloga. Ali poznata kako pot, ki vodi za hišo kitajske beznice?“

„Ne,“ je odvrnil eden. „Toda nasproti je izpraznjena kramarija, gospod nadzornik. Vem, da je zadaj ena šipa razbita. Splezala bova skozi odprtino in se potem splazila v ospredje, kjer se postaviva na prežo.“

„Dobro,“ je pohvalil Weymouth. „Toda bodita previdna, da vaju ne najdejo. In ko začujeta piščalko, zdrvitva v Shen-Yanovo krčmo! Razumela?“

Nadzornik Ryman je vstopil in pokazal na uro. „Motorni čoln čaka!“

„Izvrstno,“ de Smith zamišljeno. „Toda skoraj se bojim, da so poslednji dogodki optlašili našo divjačino. Najprej Mason, potem pa Cadby. Vsekakor pa naš mogočni nasprotnik težko da slutiti, da je še sled, ki

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

NA SONCU IN NA MORJU

Zadonela je pesem Radišanov

(Z bralci našega lista kramlja Alojzij Vauti, sčlaski župnik)

O prešmeccentana ta reč!

Kaj pa je?

Kaj je? Spet sem letoval tri tedne tam doli ob morju. Mnogi bralci našega lista to vedo in pričakujejo, da jim spet kaj napišem. Sem pa v veliki zadregi. Kaj posebnega nisem doživel, stare stvari ponavljati pa ne kaže. Pa bi vendar le rad kaj pokramljal z vami! Naj bo! Pa poskusimo!

Pravijo, da povsod po svetu naletiš na Slovence. Na letovanju pa tudi povsod srečaš Slovence iz ožje domovine Koroške. Ko sva s šmarješkim gospodom Jankom dne 24. avgusta točno ob sedmih zvečer izstopila iz avta na vntu duhovniškega doma v Lovranu, sta naju že veselo pozdravila gibančnik šentjakobski gospod župnik Anvlla in dobrodušni dobrolski prošt Foltej, oba zagorela — njava kot so Indijci. Poobala znalo se jima je, da ju že dalj časa obseva močno sonce ob morju. V jedilnici je bila zbrana družba gospodov iz vseh strani Slozvenije, med njimi nekateri naši stari znanci.

Začelo se je prijetno brezskrbno življenje: vsak dopoldan na soncu in v vodi, po kosilu počitek, sprehodi in izleti.

Koj prve dni nas je neko popoldne prišel pozdravit rojak zdravnik iz Borovelj, ki je letoval v Opatiji. Nedeljo potem, čez dober teden, pa se je v našem domu čulo koroško manvanje in je zadonela pesem pevnoške zbornice iz Radiš. Mesec dni prej je šmarješki gospod spremljal svoje pevce na izlet in romanje na Trsat. Po njegovem zgledu so hoteli tudi radiški pevci 6. sept. izleteti na jug in poročati pri tem k Majki izleteti na Trsat. Treba se je bilo zaradi maše božji trsatski. Treba se je bilo zaradi maše božji trsatski. Treba se je bilo zaradi maše božji trsatski.

Pater gvardian nas je iz zakristije povabil v obednico, da smo se domenili glede romanja. V koledarskem zapisniku je bilo za 6. september že zabeleženih več romarskih skupin. Za Radišane bi bila prosta ura ob pol 9. ali pol 11. uri dopoldne.

Iz Radiš je gospod Janko dobil sporočilo, da se od tam zgodaj odpeljejo. Verjetno bo vodi v opijsko beznico. Zakaj misliti mora, da so Cadbyjevi zapiski uničeni.

„Cela zadeva mi je velika uganka,“ je priznal Ryman. „Slišal sem, da se nekje v Londonu skrivna nevaren kitajski vrag, in da vi upate, da ga boste pri Shen-Yanu dobili. Vzemimo, da pride večkrat tja: od kod pa veste, da bo vprav danes tam?“

„Tega si seveda nikakor nisem gotov. In za zdaj je to edini migljaj. In čas pomeni dragoceno človeško življenje, kadar je Fu-Manču vpleten.“

„Kdo je ta Fu-Manču, Mr. Smith?“

„Imam zelo malo pojma o njem, gospod nadzornik. Vendar gotovo ni navaden zločinec. On je največji um, kar so jih zle sile ustvarile zadnja stoletja. Uživa pa podporno politične stranke, ki razpolaga z brezmejnimi bogastvom. In njegovo poslanstvo v Evropi je: pripraviti pot. Ali me razumete? On je nekaka prednja straža zločinskega gibanja, kakršnega si ne more misliti noben Brit, noben Amerikanec, Nemeč ali drug zastopnik belega plemena.“

Rymanove poteze so kazale silno začudenje, vendar si je prihranil odgovor. Kmalu nato smo stopili v motorni čoln, ki nas je v kratkem pripeljal do Stone Stairs, kjer smo izstopili, medtem ko smo nadzorniku še enkrat naročili, naj ostane blizu in naj z največjo čuječnostjo straži.

Opijska beznica

Nerazumljivo je krulil pijanec v bližnji stranski ulici, ko se je Nyland Smith z okornim korakom primajal v malo kramarjijo, ki je bila označena s surovim napisom „Shen-Yan, brivec“.

do torej okoli pol devetih že lahko na Trsat. Zato sva v nedeljo, 6. septembra tudi midva zjutraj pohitela, da jih na Trsatu pričakava. Ze par minut prej sva parkirala na tngu blizu cerkve. Bil je malo deževen dan. Od časa do časa je pripršalo. Ostala sva v avtu in čakala. Pač so prihajali avtobusi, a le jugoslovanski. Romanji so izstopali in z dežja hitro odhajali v cerkev. Midva pa sva potrpežljivo čakala v suhem zavetju avtove strehe, se razgledovala po došlih romanjih, kdaj prvozi znan avtobus s pevci in drugimi romanji.

Kako olajšano je romanje v sedanjem času! Spominjam se, kako je pred več kot 50. leti, ko sem bil kaplan v Št. Jakobu, vsako leto na binokostni terek zjutraj po cesti mimo župnišča prikorakala gruča romarjev iz Spod. Štajerske. Obiskali so grede že Zihpolje, prenočili v Podgorjah in po maši romali dalje skozi Št. Jakob naprej k Devici Mariji pri Sedmih studenih v Št. Lenartu, od tam na Višarje, z Višarj na Brezje in ne vem kam še. Romali so sedem dni, vse peš in še s težkim brašnom na hrbtu ali s čulo na palici čez ramo. Takrat je bilo denanja malo in treba je bilo vzeti živež s seboj. Pa še polena so si pod Višarjami naložili in jih nesli po strmi poti do cerkve. Tako romanje je bilo pa res resnič-

Josip Jurčič:

Stari vojščak

(Narodna pravljica)

Bil je neki vojščak, ki je štirinajst let cesarja služil, potem pa je dobil dovoljenje, da sme iti domov. Doma mu pa ni bilo prav dobro, zato je šel še enkrat v vojašnico in ostal še enkrat 14 let, da ga zavoljo starosti že niso hoteli več imeti in so ga izpustili. Imel je denarja samo en groš. Pride do neke široke vode in najde sedeti na brodu reveža, ki ga je lepo prosil, da bi plačal zanj brodino, ker bi rad prišel na ono stran, pa nima s čim plačati. Brodnik pa je hotel imeti za oba dva groša. Vojščak ga je prosil in prosil, da bi prepeljal oba, rekoč, da ne premore več. Brodnik se dá preprositi in ju prepelje. Bog, ki je bil v podobi beračevi, je rekel vojščaku: „Kaj hočeš, da ti dam, ker si plačal s svojim zadnjim denarjem brodino?“ Vojščak si izvoli torbo, v katero bo moral sleherni na njegovo povelje; nebesi si pa ni izvolil.

Ko gre s svojo torbo po svetu, pride v

na pokora! Mi zdaj pa sedimo komodno v avtu in ta nas pripelje do božjepotne cerkve in naš še isti dan pripelje domov! Na taki poti združimo ubile et dulce: koristno in prijetno, romanje in izlet. Oboje je prav, pa mora biti tudi oboje prav opravljeno! Vse to mi je rojilo po glavi ob tistem čakalnju. Ze sva čakala dve uri, a pričakovanih še ni bilo. Izstopila sva in šla v cerkev. Zaradi dežja je vse rinilo v cerkev in je bila zaradi tega precejšnja gneča. Gospod Janko, ki je že prej iz avta večkrat šel ogledovat po svojih rojakih, mi čez nekaj časa zašepče na uho: Zdaj so pa tu!

Precejšnja zamuda! Pa nič čuda! Preden se doma iz vseh vasi zberejo ob avtobusu, mine nekaj časa. Po mokri cesti je moral šofer previdneje in počasneje voziti. In pa še zgrešili so Trsat ter se 5 km predaleč peljali. No nič zato! Zdaj so bili tu in še fajmoštra so imeli seboj. Bodo pa zdaj tembolj temeljito opravili svojo pobožnost in s petjem počastili Majko božjo trsatsko.

Romanji so po dolgi vožnji tudi lačni. Ko je gospod Janko nekaj dni prej vprašal sestro prednico, kje bi najboljši kazalo naročiti za romanje kosilo, je ta tako skromno in ponižno odvrnila: „Ali bi ne bili zadovoljni z našo samostansko hrano?“ Seveda je g. Janko to uslužno skrito ponudbo z veseljem vzel na znanje. Sestre so torej tisto nedeljo pripravile kosilo za okoli 30 oseb, kolikor je bilo prostora v obednici. Pevci naj imajo torej kosilo pri nas, ostali pa v bližnji restavraciji.

(Dalje prihodnjič)

Kaj ti je deklica . . .

Kaj ti je deklica, da si tak' žalostna, kaj mi je, nič mi ni, srce me boli. Fantič na vojsk' leži, fantič le vstani mi, fantič le vstani mi, kako ti vstati čem, k' me krogla tiši. Obklela bom črni gvant, saj to je bil moj fant, saj to je bil moj fant, k' zdaj mrtev leži.

Narodna

Vojščak izpusti hudčice, ki so bili že tako potolčeni, da so vsi krevljali, in bežali so naravnost v pekel ter zaprli vrata za seboj.

Vojščak se je postaral in vsega, tudi življenja na tem svetu, naveličal; torej gre na oni svet. Najprej gre k nebeškimi vratom. Ko zagleda sv. Peter vojščaka „s torbo“, zapre vrata in reče: „Zakaj si nisi izvolil nebes, jaz te ne morem pustiti noter, pojdi v pekel.“

Vojščak si misli: „Če že moram, pa pojdem. Ako mi stori kdo kaj žalega, naj poskusim. Precej bo v torbi.“

Hudčici oddaleč zapazijo vojščaka, in ker še niso bili pozabili, kaj jim je nekoč storil, hitro zapro velika vrata peklena in tiščijo z vso močjo, tako da krepplji pogledajo venkaj. Vojščak hitro pobere kamen in zabije krepplje od zunaj, tako da jih ne morejo izpustiti. In še dandanašnji so peklena vrata zaprta, da ne pride nihče noter.

Potem se obrne zopet k nebesom in prosi Petra, da bi prišel noter. Sv. Peter pa pravi: „Jaz te ne smem pustiti noter, Bog ne dovoli.“

Vojščak pa le prosi in pravi: „Stisnem se v kak koticček v nebesih, le verjemi, da ne bom nikomur na potu.“

Zdaj pregovarja še sv. Peter Boga, in spusti se ga, da je sedel v kotu.

Vstane pa nekoč na zemlji huda kolera, in smrt je podila neštevilne množice v nebesa. Sv. Peter je moral venomer odpirati nebeska vrata, tako da se je že naveličal in je bil nejevoljen, da smrt tako neusmiljeno davi na zemlji.

Vojščak s torbo ga poprosi: „Če hočeš, bom pa jaz odpiral en čas.“

Peter ga pusti.

Ko pa prižene smrt novo krdelo, ji reče: „Ala, v torbo!“

In morala je v torbo.

Dolgo ni bilo nobenega mrliča več na zemlji, ker je bila smrt zaprta. Bog pa in sveti Peter ga začneta prositi, da bi smrt izpustil. Obljubita mu, da pride, če to stori, namesto nazaj v koticček na boljši sedež. Vojščak tje izpusti smrt iz torbe in zato je prišel iz kota na najboljši sedež, kjer ga bomo videli, ko pridemo gor.

vdal. „Dobro! Ampak vse polno goli — nič plostola. Pojdite z menoj, pa boste videli.“ Zginil je za umazanim zastorom in šel po temnih stopnicah navzgor, midva s Smithom pa za njim. Ze naslednji hip me je obdalo ozračje, ki je bilo kar zastrupljeno z opijskimi hlapi. Vsak dih posebej je bil napor. Majhna oljnata leščerba na zaboju sredi prostora je slabotno razsvetljevala tisti del zidu, kjer je bilo deset do dvanajst klopi za ležanje, ki so bile vse zasedene; le dva sta čepela na svojih ležiščih in šumno vlekla iz kovinastih pipic; videti je bilo, da se še ništa spravila v nirvano opijske omame.

„Nič plostola — kakol sem lekel,“ je Shen-Yan nejevoljno mrmral.

Smith je odcapljal v kot, se nerodno sedel na tla ter potegnil mene za seboj. „Dve pipi in malo hopla! Prostora dovolj! Dve pipi — ali pa te premikastim, da bo joj!“

„Daj mu pipi, Charlie!“ se je zacemeril za tegel, enoličen glas z neke klopi. „Potem pa naj že zapre svoj gobec — vrag ga vzemi!“

Kitajec je pobito skomignil z rameni in šel k zaboju s kadečo se svetilko. Tam je postavil v plamen iglo in, ko se je razžarela, jo je vtaknil v staro škatlo od kakaa ter izvlekel na konici naboden košček opija iz nje. Nato je ta košček spet pražil nad plamenom in ga potem prilpil na glavico kovinaste pipe, kjer je z modrim žarom tlel dalje.

„Daj sem!“ se je zadril Smith in se z narajeno strastjo opijskega suznja spravil na kolena. Shen-Yan mu je izročil pipo, ki jo

je prijatelj takoj vtaknil med ustnice. „Pazi, da ne boš vdihaval!“ mi je zašepetal.

Z morečim neugodjem sem sprejel medtem že tudi svojo kadično pripravo iz umazanih rumenih prstov in se delal, kakor da bi vlekel iz nje. Posnemajoč Smithov zgled sem polagoma spuščal glavo niže in niže, dokler se nisem po nekoliko minutah po dolgem zvalil tik poleg prijatelja na tla. „Ladja se potaplja!“ je nekdo potožil z neke sosedne klopi. „Glej, podgane!“

Krčmar je bil neslišno odšel in prijelo se me je čudno čustvo osamelosti. Goltanec se mi je zaradi hlapov izsušil; glava me je bolela. Zdajci začujem Smithov šepet: „Do zdaj gre naša stvar dobro. Ne vem, ali si ti opazil: takoj ob tvoji strani so neke stopnice, ki so na pol zakrite z razcapano zaveso. Doslej nisem ničesar sumljivega opazil — vsaj ne mnogo. Toda če se kaj plete, bodo vsekar počakali, dokler midva novodošleca ne pristaneva v opijskem paradizu. Pst!“

Svareče mi je stisnil laket. Skozi na pol pripravte veke sem uzrl skoraj pošastno prikazen. Ležal sem negibno ko klada, toda z napetimi mišicami. Pošast se je utelesila, ko se je s čudovito gibčnimi kretnjami splazila v sobo. Smrdeča leščerba je metala slab soj, da so se videle po dolgem zleknjene postave le kot senčni risi; tu kaka izsušena roka, njava ali rumena, tam kako mrtvaško obličje, naokrog pa ogabni zdihljaji in stokanje kakor iz kakega ostudnega živalskega zborna. Bilo je kakor pogled v pekel, ki bi ga gledal kak kitajski Dante.

(Dalje prihodnjič)

Za mir in prijateljstvo v deželi

Po resnih in tudi trdih pripravah na proslavo je končno le zmagala dobra volja in se je moglo naše ljudstvo vključiti v slavnostni program 60 minut, ki so bile domačinom pridržane. Sodelovala so kulturna društva iz pliberške občine in okolice, nemška in tudi Slov. prosv. društvo s svojim pevskim zborom pod vodstvom F. Hartmana. Nastopili so pri proslavi v Pliberku in zapeli nemško pesem „Mein Heimatland“ in slov. pesem „O Podjuna“ domače pesnice Milke Hartmanove, ki jo je za moški zbor uglasbil Radovan Gobec, po materinem rodu tudi Podjunčan iz Smihela pri Pliberku. Da bi pesem tudi po besedilu razumeli, je bil slavnostnim gostom poleg sporeda izročena tudi nemški prevod. Proslava za kulturne skupine so bili v Pliberku že v naprej točno določeni. Žal pa rediteljem ni uspelo držati pred državnim predsednikom predvidenega četverokota praznega. Ljudje so od zadaj pritiskali, predrli kordon in se pomešali med pevce in častne goste. Ker so uporabljali le en mikrofona, ki je stal vedno samo pred drž. pred-

Lepo so zvenele besede o prijateljstvu in bratstvu med narodi sosedi z zahvalo vsem, ki so progo gradili. Obena šolarjema je zvezni predsednik podaril za spomin svoje slike v obliki plaket, enako tudi Rozviti Fligo, ki mu je podarila lep šopek ovdija.

Nabo je slavnostne goste nagovoril podžupan Kumer v nemščini v imenu občine in slovenskega prebivalstva. Dejal je, da v Podjuni poleg nemško govorečih živi tudi slovensko ljudstvo. Tudi mi smo dobri Avstrijci, zvesti domovini Avstriji in tudi zvesti svoji narodnosti. Veselimo se, da je zvezni predsednik k nam prišel, ker je on tudi naš zvezni prezident. Dobesedno je nadaljeval:

„Zvezni predsednik je varuh avstrijske ustave. Prosimo vas, da skrbite, da se naše ustavne pravice ne bodo kršile in da bo na Korškoem obstajala resnična enakopravnost obeh narodnosti.“

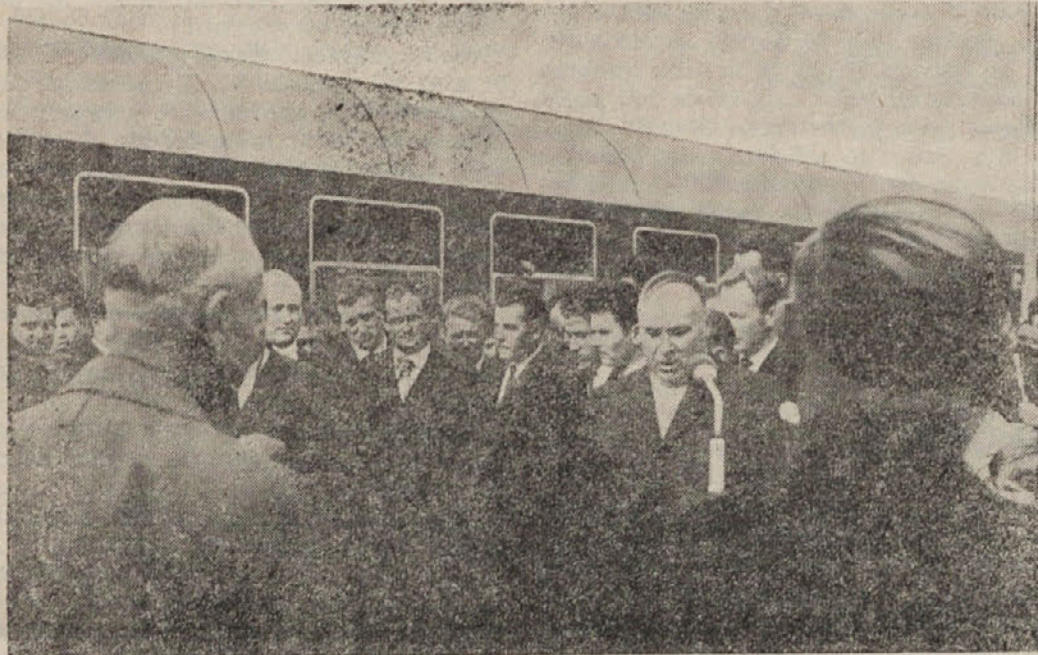
Dovolim si vam podariti knjigo za spomin, v kateri se zrcali resnični obraz ljud-

stva iz Podjune.“ (Opomba: nemški prevod Prežihovih „Samorasničkov“.)

Slavnostni gostje so bili globoko ganjeni nad spontano počastitvijo. Pri mnogih so se zablestale solze v očeh. Ko so kapelški pevci pod vodstvom Vladimirja še zapeli: „Tam, kjer pisana so polja“, so se slavnostni gostje dvignili s sedežev. Gospod zvezni predsednik se je podžupanu zahvalil s slovenskim „Hvala lepa“. Enako iskreno so se zahvalili gg. ministri, deželni glavar Wedenig in deželni svetniki, ki so zopet vstopali v vlak in vzeli g. podžupana s seboj. Med vzklikanjem in mahanjem rok se je vlak pomaknil proti Dravi. V salonskem kupeju so podžupanu vsi prominentni gostje še enkrat pokazali vzradoščenost nad prisrčnostjo sprejema v Dobu.

Za dravskim mostom se je vlak ustavil. Častni gostje so izstopili in si ogledali najvišji železniški most v Avstriji. Reporterji so slikali zveznega predsednika v podnožju mostu čez Dravo. Vlak se je pomaknil do postaje Led Ruda. Tudi tu je bilo ogromno ljudstva z godbo in šolarji. Prijazna dekleta so ponujale obložene kruhe in domače žganje. V Granitzlatu je tamkajšnje ljudstvo po svoje počastilo visoke goste in jih obdarilo s sadovi tamkajšnje zemlje. Lepo sadje in močno domače žganje so bili glavni darovi. Tudi mladina in otroci so se dobro postavili v originalnih nošah in domačem nemškem narečju. Tudi v St. Pavlu je bil sprejem prisrčen in se je zvezni predsednik zelo razveselil, ko so mu dekleta ponudile najlepša jabolka. Posadili so predsednika v vagon, ki so ga že leta vozili za šalo ob pustu in žeganjih kot Ostbahn (Vzhodna železnica). Sedaj po dograditvi podjunske železnice to ne bo več potrebno in se je zadnji v njem peljal poglavar države do konvikta benediktincev, kjer so bili slavnostni gostje pogoščeni z dobro jedajo in pijačo.

Po pičlih dveh urah je slavnostni vlak zopet odpeljal iz St. Pavla skozi predor Gorenice, čez dravski most v Podjuno in od tam v Celovec. Vozil je veseli ljudi, tako nemške kakor tudi slovenske narodnosti. Čutili smo, da vstaja nov čas, čas sporazumevanja med narodi sosedi, ki so prav na kritični dan 10. oktobra 1964 doživeli ta lepi skupni praznik.

Podžupan g. Mirko Kumer pozdravlja na postaji v Dobu državnega predsednika dr. Schürfa

sednikom, slovensko petje brez zvočnika ni prišlo pri vsej množici do veljave. Isto pomankljivost so doživeli tudi nemški pliberški pevci, ki so se tudi slabo slišali.

Po nagovorih se je vlak odpeljal iz Pliberka v Dob v Podjuni, kot se postajališče sedaj imenuje. Tam so čakali slavnostni vlak šolarji iz Vogrč in Božjega groba, koroška podeželska mladina z vozom, polnim poljskih pridelkov in sadja in s krono, spleteno iz žitnih klasov, gasilci iz Vogrč in Doba kot reditelji in mnogo ljudstva od blizu in daleč.

Ko je vlak obstal v Dobu, je državnega predsednika in ministre ter goste sprejel pliberški podžupan Mirko Kumer. Petorica pevcev iz Dobrle vasi je zapela pozdravno pesem „Ja grüß enk Gott“, ki je kaj ubrano zvenela. Nato je Milnarjeva Mlodka iz Čirkovč lepo deklamirala nemško pesem: „Mein Oesterreich mein Vaterland“. Za njo pa se je Krokov Jozef postavil z originalno deklamacijo v slovenskem jeziku, ki jo je za to priložnost zložila naša podjunska pesnica Milka Hartmanova.

POZDRAV SOLARJEV

Gospod prezident, prisrčen vam pozdrav! Pozdrav vse šolske tu mladine iz vseh bregov, prostrane vse doline.

Pozdrav vseh dobrih src, družin, domov, kar jih pokrivna delavski in kmečki krov.

Pozdrav vam kličejo vsa polja in vasi, kjer zdaj po novi progji novi čas hiti.

Naj blagoslovija dobri Bog načrte in vse žrtve vaše in delo mož, ki so gradili na tej progji.

Naj nova progja pelje k slogi vse brate, sestre brez razlike, naj blagostanje, mir, veselje v vasi, v domove nam pripelje.

To naš pozdrav je, naše mlade želje.

Olimpiada v Tokiu

Stanje medalj

	Zl.	Sr.	Br.
Združ. države Amerike	32	21	19
Sovjetska zveza	17	17	23
Japonska	9	1	5
Madžarska	8	5	4
Italija	5	6	2
Avstralija	5	2	8
Nemčija	4	14	13
Velika Britanija	4	9	0
Bolgarija	3	5	1
Poljska	3	4	5
Finska	3	0	0
Turčija	2	3	1
ČSSR	2	2	3
Romunija	2	2	3
Belgija	2	0	0
Holandaska	1	3	3
Kanada	1	1	1
Jugoslavija	1	1	1
Danska	1	0	1
Nova Zelandija	1	0	1
Francija	0	5	4
Švedska	0	1	3
Švica	0	1	1
Trinidad	0	1	1
Južna Koreja	0	1	0
Tunizija	0	1	0
Kuba	0	1	0
Argentina	0	1	0
Iran	0	0	2
Kenia	0	0	1

Po točkah je lestevica tale:

ZDA 48½, SZ 365, Nemčija 202½, Japonska in Madžarska po 129, Italija 103½, Avstralija 102, Velika Britanija 100, Poljska 90, Francija 64, Bolgarija 59, Romunija 58½, ČSSR 53, Holandska 49, Turčija 38, Kanada 32, Švedska 30, Finska 28, Švica 23, Iran in Nova Zelandija po 17, Belgija 15½, Južna Koreja 14, Danska in Jugoslavija po 13, Argentina 12, Trinidad 9, Kuba 7, Jamajka in Kenia po 6, Irska in

Tunizija po 5, Avstrija 4, Mehika 4, Etiopija, Brazilija, Indija, Nigerija, Portugalska 3, Afganistan, Tajvan in ZAR po 2, Čile in Španija po 1, Slonokoščena obala ½ točke.

TRGOVINA IN IZDELOVANJE
POHISTVA • IZDELAVA PO
ZELJI

HANZEJ KOVAČIČ
Villach-Beljak, Gerbergasse
(nasproti kina Apollo)

Naša izredna ponudba:
Sobne mize iz oreha, makore, bu-
kve in breze od S **280.-**

Sobni stolci s la penasto podlago
in prvovrstno prevleko iz
blaga samo S **180.-**

Izredno močan padec cen za pralne stroje
in sesalce za prah pri

električnem podjetju

ing. A. Schlapper
Št. Jakob v Rožu

HOOVER - proizvodi so izvrstni v ka-
kovosti in senzacionalni v ceni.

Neobvezna predvajanja ob vsakem času.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

CELOVEC 412,1 m

NEDELJA, 25. 10.: 7.30 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PO-NEDELJEK, 26. 10.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — Igrajo Beneški fantje. — 10 minut za športnike. — 18.00 Za našo vas. — TOREK, 27. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Ob 90-letnici rojstva F. X. Meška. Manuskript: Dr. Metod Turnšek. — Z gledališkega odra in galerijskih sten. — SREDA, 28. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 29. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Iz ljudstva za ljudstvo. — PETEK, 30. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. — Solistična glasba. — SOBOTA, 31. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 18.25 Odpade. — NEDELJA, 1. 11.: 7.30 Duhovni nagovor. — „Slovo za srečanje“... (literarno-glasbena oddaja).

LJUBLJANA (327,1 m)

Nedelja, 25. 10.: 8.00 Mladinska igra. 9.05 Naši poslušalci čestitajo. 10.05 Poslušalci pozdravljajo. 14.00 Nedeljski operni koncert. 15.05 Šport in glasba. 21.30 Iz slovenske simfonične glasbe. — Ponedeljek, 26. 10.: 8.55 Za mlade radovedneže. Živali v filmu. 12.05 Kmetijski nasveti — ing. Viktor Repanšek: Krompir pred vzimtivjo. 12.15 Pred domačo hišo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zborovske skladbe bratov Ipavec. 18.45 Svet tehnike: Potresna varnost objektov. — Torek, 27. 10.: 8.05 Igrajo in pojo vam Veseli planšarji. 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo. Koliko truda in denarja stane šolska malica. 12.05 Kmečka univerza: Vpliv toplote in mraza na čebelarje gnezdo. 12.15 Tenorist Ludvik Ličar poje slovenske narodne pesmi v priredbi Janka Ravnika. 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo. Upornik iz Florence. 20.00 Recital flavtista Borisa Campe, pri klavirju Marijan Lipovšek. — Sreda, 28. 10.: 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. Tri zgodbe iz angleščine: 12.15 Na kmečki peči. 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu. 15.30 Slovenske narodne pesmi v priredbi Matije Tomca. 17.05 Shakespeare in glasba. Romeo in Julija od Bellinija do Kabalevskega. — Četrtek, 29. 10.: 12.15 Čez hrib in dol. 14.05 Naši pevci v vlogah iz tujih oper. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.45 Jezikovni pogovori. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Ura stare glasbe. — Petek, 30. 10.: 12.05 Kmetijski nasveti. 12.30 Za ljubitelje opernih melodij. 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. Skrivnostni ključ. 17.05 Petkov simfonični koncert. 20.00 Arena za virtuozne. — Sobota, 31. 10.: 8.05 Nastop Ljubljanskega okteta. 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo. Skrivnostni ključ. 9.25 Mladi izvajalci glasbene šole. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 20.00 „Zrno do zrna pogača — kamen na kamen palača“ (ob svetovnem Dnevu varčevanja). 22.10 Oddaja za naše izseljence.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, 23. oktobra, ob 19.30: Der Widerspenstigen Zähmung (Ukročena trmoglavka) — Shakespeare — abonma. — Sobota, 24. oktobra, ob 19.30: Komödie der Irrungen (Komedija zmot) — Shakespeare — abonma. — Nedelja, 25. oktobra, ob 15. uri: Die Zauberflöte (Čarobna piščal). — Sreda, 28. oktobra, ob 19.30: König Lear (Kralj Lear). — Četrtek, 29. oktobra, ob 19.30: Das Konzert (Koncert) — veseloigra Hermanna Bahra (premiera); 4. predstava za abonma — D, 4. predst. za GWG — četrtek, 2. predst. za podeželski abonma — četrtek.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonma.

KOMORNI ODER

Sobota, 24. oktobra, nedelja, 25. oktobra in sobota, 31. oktobra, ob 19.30: Zeit der Schuldlosen (Čas nedolžnih).

Vse za šport -
od kolesa do
televizije -
na zalogi pri

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA
Bratje RUTAR & Co.
Dobrla ves-Eberndorf tel. 04236-281

Mali oglas

MEŠALNE STROJE ZA BETON (BETONMISCHMASCHINE) dobite najceneje pri: Jožef PERNE. Klanč-Glantschach, p. Gallizien.